

Kitame "Darbininko" numeryj talpinsime svarbu ir reikšmingą prof. K. Pakšto straipsnį "JŪROS REIKSMĖ LIETUVAI".

Profesorius Pakštas tame straipsnyje tarp kitko sako: "Tauta be jūros ir laivyno, tai paukštis be sparnų, tai žuvis be pelekų, tai prižištas briedis, riteris su mediniu skydu žmonijos pastumdėlis".

Prasidėjo 13 Bilijonų Karo Paskolos Vajus

Pirmadienį, balandžio 12 d. prasidėjo 13 bilijonų dolerių Karo Paskolos vajus. Naujajai Anglijai paskirta sukelti \$1,100,000,000.

Vajus baigsis gegužės 1 dieną.

Neabejojama, kad šis vajus baigsis su dideliu kaupu.

Nuoširdžiai patariame visiems lietuviams gausiai prisidėti prie to vaju. Pirkite bonus dabar, kad kogreičiausia laimėjus pergalę!

Susirinkimas Sveikatos Komisijonieriaus Reikalu

Sekmadienį, balandžio 11 d., 2 val. po pietų Lietuvių salėje, So. Bostone, įvyko įvairių lietuvių draugijų atstovų ir valdybų susirinkimas Massachusetts valstybės sveikatos komisijonieriaus reikalu.

Pirmininkavo adv. Kazys Kalinauskas. Dalyviai, kurie atstovavo apie 30 įvairių draugijų, vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuria prašo gubernatoriaus Saltonstall vėl paskirti Dr. Povilą Jakmauh šios valstybės sveikatos komisijonierium. (Kaip žinoma, gub. Saltonstall jau paskyrė tūlą Dr. Vlado Getting iš Worcester, Mass. į Dr. Jakmauh vietą, tačiau manoma, kad Gubernatoriaus Taryba nepatvirtins paskyrimą).

Priimtą rezoliuciją pasiuntė gub. Saltonstall ir kiekvienam jo tarybos nariui.

Dr. Povilas Jakmauh, kaip komisijonierius, atliko savo pareigas garbingai. Jis dirbo ir dirba sunkiai, kad išlaikytų šios valstybės vardą pilnoje aukštumoje. Jis taipgi iškėlė aukštai ir lietuvių vardą, parodydamas visiems, jog lietuviai yra geri administratoriai atsakingose pareigose.

Taigi ne vien tik lietuviai nori, kad mūsų valstybės sveikatos komisijonierium būtų vėl paskirtas Dr. Povilas J. Jakmauh, bet ir kitataučiai, įžymūs asmenys ir spauda, pripažįsta, kad Dr. Jakmauh, turįs 35 metų medicinos praktikos ir 5 metų praktikos, kaip komisijonierius, yra nepažinomas šio karo metu.

Mūsų Korespondentas Londone Klausio Lietuvos Radio

(LKFSB) Iš Londono mūsų korespondentas praneša, kad tenai galima girdėti Lietuvos radio stotys. Tačiau iš Lietuvos vokiečių radia nepaduoda vietinių žinių. Tai tik vokiečių propaganda lietuviškais žodžiais. Kalba tris kartus dienoje po 5, 10 minučių, retai — 15. Dėl vaiztumo, paduodame, kas buvo girdėti vienos dienos radio programoje (III. 22): gyre okupantus, atšventusius vakar karžygių iškilmes. Vokiečius sveikinę italų spauda ir Milano dienraštis sakas, jog ne tiek rašalu, kiek krauju susijungę tos dvi tautos už savo geresnę ateitį kariauti. Žinoma, prie to pridėjo daug pagyrų žodelių ir užsipolė angius "viso kaltininkus", kaip jie sako. Antrame žinių straipsnelyje kalbėjo prieš D. Britaniją, norėdami sėti nesutarimus tarp jos ir Lenkijos. Esą, britai nei pirštu nepajudinsia, kad pasipriešintų Rusijos komunistų įtakai Rytų Europoje. Aišku, pranešėjas visai nežinojo, ką buvo iškalbėjęs D. Britanijos min. Pirmininkas, nes juk Lietuvoje uždrausta klausytis Londono radio... Taigi Lietuvos radią naciai yra paglemžę savo propagandos tarnybon.

Britų Armijos artilerijos daliniai vyksta į Thala, Tunisioj, kur vyko smarkūs mūšiai. Pakelėse matosi ištaškytų nacių karinių pabūklų dalys.

Vaičiulaitis Naujas Paskyrimas — Vertėju Kariuomenėje

(LKFSB) Rašytojas A. Vaičiulaitis gavo pranešimą apie savo darbą kariuomenėje: bus paskirtas vertėju. Kol išeis pagrindinį karinį apmokymą, Vaičiulaitis pasiliks Miami Beach, tik gal kitoje dalyje, ir drauge turės anglų kalbos pamokas iš kariuomenėje esančių profesorių. Vaičiulaitis Miami Beach mieste jau turėjo progos sutikti keletą lietuvių.

Tūkstančiai Tėvų Atleidžiami Nuo Tarnybos

Washington, D. C., bal. 12 — Tūkstančiai tėvų, kurie tarp 1941 m. vasaros ir pereinamųjų metų rugsėjo mėn. 15 tapo tėvais nors vieno vaiko, laikinai atleidžiami nuo karo tarnybos. Vietiniai boardai gavo įsakymus iš Washingtono neklasifikuoti tų vyrų, kurie prieš rugsėjo 15 d., 1942 m. tapo tėvais, lygiai su bevaikiais vedusiais vyrais.

Smerkia Raudonųjų Terorą

Chicago, Ill. — Šiomis dienomis įvyko Morrison diešbuty unijų masinis susirinkimas, kuriame priimta protesto rezoliucija dviejų Lenkijos žydų dar-

Atšaukė \$25,000 Pajamų Normą

Washington, D. C., bal. 12 — Prezidentas Rooseveltas praneša, kad jis leido išsigaloti Viešos Skolos Paigūnimo bilių su priedu atšaukiant egzekutyvų įsakymą, nustatantį \$25,000 pajamų normą be jo parados. Prez. Rooseveltas tai padaręs, kad nepakenkti Iždo Departamento 13 bilijonų dolerių Karo bonų vajui.

BRITAI UŽĖMĖ SOUSSE

Iš Šiaurės Afrikos pranešama, kad Britų aštuntoji armija, bal. 12 d. rytą užėmė svarbų Sousse uostą ir miestą Tunisioj. Taipgi užėmė miestą Kairouan.

Welansky Pripažintas Kaltu

Boston, Mass. — Pereitos savaitės pabaigoje užsibaigė garsioji Coconut Grove gaisro nelaimės kriminalė byla, kur buvo kal-

tinami dėl 491 žmogaus žuvimo tame gaisre to klūbo savininkas Barnett Welansky, jo brolis James Welansky ir Jacob Goldfine, bartenderis. Savininkas Barnett Welansky pripažintas kaltu, o pastarieji du išteisinti.

Teismas paskirs bausmę Barnett'ui Welanskiui ketvirtadienį.

Sakoma, kad Barnett Welansky apeliuos į Aukščiausiąjį Teismą.

Rusai Bombardavo Karaliaučiu

Hitleris - Mussolini Pasitarimuose

Londonas, bal. 12 — Kada maršalo Rommel'io karo jėgos priverstos yra trauktis iš pozicijų Tunisioj, tai Vokietijos nacių diktatorius Hitleris ir Italijos fašistų diktatorius Mussolini jau keturias dienas, kaip tariasi apie artėjantį pavojų jų okupuotiems kraštams ir pačiai Italijai ir Vokietijai.

Konferencija vyksta Vokietijoje.

Mayoras Smerkia Gimdymo Kontrolę

New York, bal. 12 — Vakar Bostono mayoras Tobin kalbėjo New Yorko policininkų Komunijos pusryčiuose Hotel Astor. Jis savo kalboje stipriai pareiškė kad jeigu nebus suvaržyta gimdymo kontrolė šioje šalyje, tai Amerikai grėsia rimtas išnykimo pavojus. Mayoras Tobin sako, kad jeigu taip bus, tai kita generacija gal būti neturės užtektinai vyrų ginti šią šalį, kilus karui.

"Kada Amerikos gimimų skaičius nupuolė 37 ant kiekvieno tūkstančio šeimų šio šimtmečio pradžioje iki 16 laike depresijos", sako mayoras Tobin, "tai japonų gimimų skaičius padidėjo nuo 24 ant tūkstančio 1878 iki 33 pastaraisiais metais".

Rusai Gavo Raudonojo Kryžiaus Pagalbą

Maskva, bal. 12 — Maskvos radio skelbia, kad raudonosios armijos žmonos ir motinos gavo Amerikos ir Britų Raudonojo Kryžiaus pašalpa.

Radio pranešėjas sako, kad Amerikos Raudonasis Kryžius surinko \$10,000,000 Rusijai iki 1942 m. pabaigos ir prisiuntė už tą sumą įvairių medikalių reikmenų, šiltų drabužių ir kitokių reikmenų.

Hitleris - Mussolini Pasitarimuose

Londonas, bal. 12 — Šeštadienio naktį Rusijos lakūnai bombardavo Rytinės Prūsijos sostinę Karaliaučiu. Tuo pačiu laiku Anglijos lakūnai bombardavo pietvakarinę Vokietiją, o dienos laiku Amerikos lakūnai bombardavo Italijos uostą Naples.

Maskvos radio praneša, kad rusų lakūnai sukėlė gaisrus ir eksplozijas Karaliaučiuje. Visi lėktuvai grįžo saugiai.

Pereitą vasarą rusai bombardavo taip pat Karaliaučiu, Varšuvą, Berlyną, Dancigą, Vilnių ir kitus rytinius nacių okupuotus miestus.

Keletas Žinelių Iš Lietuvos

(LKFSB) Britanijos lietuviai gavo tokių naujienelių: stud. St. Prapuolėnė iš Readingo universiteto rašo, kad ji gavusi žinutę iš Kybartų, jog visi jos namiškiai sveiki ir gyvi. Kostė Noreikaitė gavo žinią nuo savo motinėš iš Marijampolės, kad ji kasdien einanti į parapijos bažnyčią ir gyvenanti dabar Petro Kriaučiūno g. Nr. 9. Kun. Matulaičio sesutė O. Balaikienė su savo šeima tebegyvena Bitkuose, vėsi sveiki. p. Lenktaitis, kurio brolienas Londono, atgavo iš okupantų savo šaltkalvę ir gyvena Kaune, Vilkių g. 8.

NACIAI PRADĖJO ŽIAURIAŲ OFENSYVĄ RUSIJOJE

Rusai Atmušė Su Dideliais Priešui Nuostoliais

Londonas, bal. 12 — Vokietijos naciai pradėjo smarkią ofensyvą vakariename Donets upės pakrastyje, ryždamiesi pralaužti Sovietų raudonosios armijos apsigynimo liniją, tačiau tos priešpastingos buvo atmuštos su dideliais jiems nuostoliais. Iš Turkijos pranešama,

Alijantai Baigia Išstumti Ašies Karo Jėgas Iš Tunisijos

Nušovė 80 Ašies Lėktuvų — Nuskandino Italų Kruiserį

Iš Alijantų Centro, Šiaurės Afrika, bal. 12 — Amerikiečių, Britų ir Prancūzų karo jėgos spaudžia Ašies karo jėgas iš visų pusių. Britai, užėmę Sfax, jau pasivarė 27 mylias į šiaurę ir yra kelyje į Sousse. Amerikiečiai neatleidžia spaudžia priešą iš vakarų link Viduržemio jūros centraliniame ir šiaurės fronte. Jiems gelbsti prancūzai.

Taigi Ašis yra spaudžiama iš visų pusių 100 mylių ilgumo ir 40 mylių platumo srityje. Galimas dalykas, kad Alijantams pavyks pasiekti Sousse, kuris yra svarbus uostas Viduržemio jūros pakraštį, ir apsupti Ašies karo jėgas.

Aišku, kad Vokietijos nacių pastangos apginti Tunisijos širdį sugriuvo. Jiems beliko sudaryti apsigynimo liniją šiaurinėje Tunisijos dalyje, bet ir čia vargiai jie besuspės tokią liniją sudaryti.

Per 36 valandas Alijantai nušovė 80 priešų lėktuvų Viduržemio jūros padangėje, nuskandino vieną

Italijos kruiserį, o kitą su rės Afrika, bal. 12 — Amerikiečių, Britų ir Prancūzų karo jėgos spaudžia Ašies karo jėgas iš visų pusių. Britai, užėmę Sfax, jau pasivarė 27 mylias į šiaurę ir yra kelyje į Sousse. Amerikiečiai neatleidžia spaudžia priešą iš vakarų link Viduržemio jūros centraliniame ir šiaurės fronte. Jiems gelbsti prancūzai.

Prezidentas Įsakė "Išaldyti" Kainas

Washington, D. C., bal. 12 — Pereitos savaitės pabaigoje Prezidentas Rooseveltas pasirašė įsakymą, kuriuo įsako "išaldyti" įvairiausių gaminių, reikmenų ir maisto kainas visame krašte, taip pat ir atlyginimus darbininkams. Tuo būdu siekiama su laikyti pragyvenimo brangėjimą ir grėšiančią infliaciją.

Lietuvoje Naciai Žiauriai Išieško Mokesčius

(LKFSB) Vokiečių paskirtasai Vilniaus miesto majoras išleido patvarkymą, kad visi asmens tarp 18 ir 60 metų, kurie atsilikę su mokesčių mokėjimu, neteks kortelių maisto gavimui.

AMERIKIEČIAI NUŠOVĖ 23 JAPONŲ BOMBERIUS

Iš Alijantų Centro, Australija, bal. 12 — Amerikiečiai ir jų pagalbininkai lakūnai iš 45 japonų lėktuvų nušovė 23 virš Oro Bay, Naujojo Gvinėjoj.

Tačiau priešų lakūnams pavyko numesti tarp 25 iki 30 bombų, iš kurių dvi pataikė į vieną mažą Alijantų laivą, kuris buvo priverstas pasitraukti į pajūrį. Kiti nuostoliai maži.

Naciai Lietuvoje Vykdo Visuotinę Mobilizaciją

(LKFSB) Gavome iš Londono šitokią pranešimą: "Vasario 28 d. Lietuvos okupantai paskelbė Pabaltijy, taigi ir Lietuvoje visuotinę vyrų mobili-

zaciją. Kokio amžiaus — šiandien nežinau, bet, paklauskite, Čekijoje, Graikijoje ima vyrus tarp 16 ir 45 metų. Lietuvos vyrams duota pasirinkti arba stoti į vokiečių specialinius dalinius, arba į formuojamus lietuviškus karinius vienetus. Kito pasirinkimo nėra. Už kiekvieną pasipriešinimą — mirtis. Ateina pavasaris ir lauko darbai. Aišku, Lietuva liks be lauko darbininkų. Badas prieš akis, jei greitai laiku neateis Amerika su Anglija, išvydami vokiečius".

Trys Milijonai Bevaikiai Tėvai Bus Šaukiami Karo Tarnybon

Washington, D. C., bal. 12 — Pranešama, kad beveik trys milijonai bevaikių vyrų bus šaukiami karo tarnybon taip greit, kaip tik bus pertvarkyti jų sąrašai, būtent, perklasifikuoti iš 3-A ir 3-B į 1-A.

Naujas Lietuvis Kunigas

(LKFSB) J. E. arkiv. S. Strich š. m. gegužės 1 d. suteiks kunigo šventimus lietuviui, Mundelein seminarijos auklėtiniui V. E. Mikolaičiui. Pirmas Šv. Mišias naujasis kunigas atnašaus Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Chicagoje, gegužės mėn. 2 dieną.

IVAIRIOS ŽINIOS

Brocktoniečių Vaidinimas Paliko Patriotingą Nuotaiką

Dalyviai Sukėlė \$102 "Darbininko" Išplatinimui

Norwood, Mass. — Sekmadienį, valandžio 11 d., 3 val. po pietų, LDS 3 kuopos vadovybėje, įvyko vaidinimas ir prakalbos. Brocktono Sv. Roko lietuvių parapijos dramos ratelis, vadovaujant kun. Felixui Norbutui, suvaidino trijų aktų dramą "Svastikos Vergijoje".

Tai patriotingas, iš šių laikų Lietuvos gyvenimo nacių vergijoje, veikalas. Vaidintojai - vaidintojos labai gerai atvaidino lietuvių vargus ir kančias.

Tarpuose kalbėjo vietinis klebonas kun. S. P. Kneizis, kun. J. Švagždis, LDS Centro pirmininkas ir Brocktono lietuvių parapijos klebonas, ir p. A. F. Kneizys apie katalikišką spaudą ir jos reikšmę mūsų gyvenime.

Pertraukoje padaryta rinkliava "Darbininko" išplatinimui. Surinkta \$48.55. Be to, parduota nemažai knygų ir medalikėlių, kuriuos buvo atsivežęs p. A. Peldzius, "Darbininko" administratorius. Taigi iš viso Norwoodiečiai sudėjo "Darbininkui" \$102 su centais.

Pažymėtinas Brocktoniečių dramos ratelio ir jų

vadų pasiaukojimas lietuviškai katalikiškai spaudai, būtent, laikraščiu "Darbininkui". Jie atvaidino savo lėšomis, patys užsimokėjo už kostiumus vaidintojams, aukoja savo laiką, kurį praleido besimokindami ir kurį praleidžia vaidindami.

Taigi Brocktoniečiams vaidintojams - vaidintojoms ir jų vadams — kun. J. Švagždiui ir kun. F. Norbutui priklauso nuosirdžiausia padėka už jų pasiūlytą ir pasiaukojimą lietuviškai katalikiškai spaudai ir tautybei.

Tėvai Marijonai Vilniuje

(LKFSB) Šv. Kazimiero Seserų buv. vyriausioji — mot. Immaculata gavo per Raudonąjį Kryžių laišką nuo savo brolio kun. Vincento Dvaranausko, marijono. Iš laiško galima spręsti, kad tėvai marijonai Vilniuje gyvena šv. Ignoto gatvėje Nr. 4. Toliau — gautomis žiniomis, iš šv. Kazimiero Seserų Pažaislyje į Sibirą nebuvo išvežta nei viena. Marijampolės gimnazijos direktoriumi buvęs paskirtas Vincas Juronis.

"Svastikos Vergijoje"

Šių Dienų Lietuvos 3-jų Aktų Drama bus suvaidinta sekančiose kolonijose:

Sekmadienį, gegužės 2 d., 3:30 val. p. p., šv. Kazimiero par. svetainėje, Providence St., Worcester, Mass.

Sekmadienį, gegužės 2 d., 7:30 val. vakare, Aušros Vartų par. svetainėje, Highfield Rd., Worcester, Mass.

Sekmadienį, gegužės 16 d., 3 val. p. p., šv. Petro par. svetainėje, So. Boston, Mass.

Šis veikalas yra tikrai gražus ir gyvai vaizduojas šių dienų Lietuvos vargus Vokiečių okupacijoje.

Šį veikalą visose kolonijose vaidins Brocktono Liet. Dramos Ratelis, vadovybėje kun. F. Norbuto.

Šie du — senis ir jaunas šuo, laimėjo dovaną Los Angeles parodoje. Senis sverias 180 svarų, kaip tuo tarpu jaunas sverias tik 1½ sv.

Japonai Prarado 39 Lėktuvus

Washington, D. C., bal. 12 — Laivynas praneša, kad laike oro kautynių ties Guadalcanal japonai prarado 39 lėktuvus. Pilnesnis raportas paduoda, kad Jung. Valstybės prarado 7 lėktuvus, tačiau penkius lakūnus išgelbėjo.

Lietuviai Dalyvavo Kard. Hinsley Laidotuvėse

(LKFSB) Iš Londono mūsų korespondentas praneša, kad kard. Artūras Hinsley buvo palaidotas Westminsterio katedroje, šv. Juozapo koplyčioje. Laidotuvėse dalyvavo karališkos šeimos atstovai, diplomatinis korpusas, Britų ir Sąjungininkų Vyriausybės atstovai, parlamento abiejų rūmų, savivaldybių bei įvairių draugijų atstovai ir 3.000 londoniečių su specialiais leidimais - tikietais. Jų tarpe buvo ir Londono lietuvių parapijos klebonas kun. Matulaitis, marijono broliuko lydimas. Suprantama, kad laidotuvėse dalyvavo ir Lietuvos atstovybės nariai, su min. Balučiu priešakyje. Anglų spauda skyrė daug vietos velionio nuopelnams pagerbti. Bendras balsas: tai buvo kilnus dvasininkas, vadas katalikų Bažnyčios Anglijoje, gilus patrijotas ir ryžtingas veikėjas. Savo maloniū būdu jis rado stambių pritarėjų kilniesiems tikslams ir ne katalikų tarpe ir pasidarė jų vadu. Jis lyginamas su kard. Manning. Trejetą savaitių, prieš mirtį, atsakydamas į Londono lietuvių sveikinimą, kard. Hinsley per min. Balutį atsiuntė fokį padėkos laiškelį: — 'Aš esu giliai sužadintas rezoliucijos, kurią priėmė lietuvių, gyvenantieji Londone, ir aš maloniai prašau Ekscelenciją (min. Balutį) perduoti jiems mano nuosirdžią padėką už šį savaimingą pareiškimą įvertinimo tų mažų darbų, kuriuos aš galėjau dėl jų (lietuvių) padaryti. Aš meldžiu, kuonuosirdžiausiai, Dievą laiminti visus juos, o taipgi laiminti Lietuvioje, kur jie kenčia dėl svetimos galybės viešpatavimo. Tegu aukščiausias kuogreičiau juos išvaduoja iš retežių ir jiems tesugrąžina pilną laisvę ir taiką". Pasirašė kard. Hinsley. Tą pranešdamas mūsų korespondentas pridėda, kad kardinalas buvo didelis Lietuvos prietelis ir daug pasidarė gelbėdamas Lietuvą nuo raudonųjų imperializmo.

Lietuviai Darbininkai Pavojingose Zonose

(LKFSB) Iš Londono praneša, kad didelė dalis Vokietijon išgabentų lietuvių darbininkų paskirstyta į šiaurės vakarų ir vakarų Vokietijos dalis, ir vietas, kur gana dažnos lėktuvų atakos.

Saves Fat for Freedom

Versatile Angna Enters, dancer, painter, playwright, actress, author, designer, musician, sketches herself saving waste kitchen fat drop by drop. "Only 31 tablespoonsful to the pound," she says, "and a pound of grease produces glycerine for one and one-third pounds of gunpowder."

Daug Kenčia Lietuvių Svetimo Įstaigos

(LKFSB) Bolševikų okupacijos metu Lietuvos pradinėse mokyklose ir gimnazijose būdavo steigiami lietuviams svetimi Lenino kampeliai ir brukamos brošiūros apie raudonuosius diktatorius. Dabar, kaip sako gautieji per Stokholmą pranešimai, pradžios mokyklos ir gimnazijos, perorganizuojamos pagal vokišką pavyzdį, kad jos daugiau atitiktų vokiškai dvasiai. Valsitybės leidykla, kuri buvo sudaryta bolševikų okupacijos laikais, sujungiant visas leidyklas, gavo vokišką vadovybę ir tie nacionalistai nustatys, kokios knygos yra daugiausia tinkamos Baltijos tautų dvasiniam išsivystimui...

Lietuviai Klierikai Davė Kraujo Sužeistiesiems Kariams

(LKFSB) Beveik visų šimtu procentų buvo reprezentuojama (atstovaujama) Hinsdale marijonų seminarija, kai 23 seminariškai išvyko į Hinsdale miestelį, kur buvo atvykusi Raudonojo Kryžiaus ambulatorija rinkti kraujo atsargų sužeistiesiems kariams. Raudonasis Kryžius ne iš visų rado galimybę imti kraujo, bet iš 17 paėmė. Klierikams reikėjo padaryti 6 mylių kelionę pėstiems — į Hinsdale miestelį ir atgal į seminariją. Kaikurie pavargo ir per vakarines maldas net pasitaikė nualpimų, tačiau šiaip visi jaučiasi labai gerai ir ruošiasi prie geros progos antrą kartą duoti kraujo sužeistųjų gelbėjimui.

Londono Lietuviai Palankiai Žiūri Am. Liet. Ir Taut. Tarybų Darbus

(LKFSB) Mūsų korespondentas iš Londono praneša, kad ir tenai lietuviai seka Amerikos Lietuvių ir Lietuvių Tautinės Tarybos darbus, pasitarimus, rezoliucijas ir palankiai vertina visas tas gražias partangas.

Anglijos Lietuvis Kareivis Mirė Nuo Žaizdų

(LKFSB) Londono lietuvis Skrinšienė gavo iš vyriausybės pranešimą, jog josios sūnus Bronius Skrinškas, pats jauniausias, mirė nuo žaizdų Vidurinių Rytų fronte. Jisai buvęs sužeistas kovose Libijoje ir porą savaitių negalėjo jo surasti. Kai rado, nors buvo gyvas, bet jo gyvybės išgelbėti nepavykė. Ir taip naujas Londono lietuvis ilsisi karštame Afrikos smėlyje, paaukojęs gyvybę už demokratijų pergalę.

Kaip Naciai Organizavo "Savisaugos" Būrius Lietuvoje

(LKFSB) Per Stokholmą gautos informacijos praneša, kad naciai, uždare lietuvių nacionalistų partiją, kurioje įžvelgė dar per stiprią lietuvišką įtaką, ėmė dar pernai metais organizuoti, vad., savisaugos batalijonus. Nors juos organizuojant buvo pabrėžiama, kad jų svarbiausias uždavinys — palaikyti tvarką ir saugumą pačioje Lietuvoje, bet žiemos šalčiams ir sunkioms dienoms dėl nacių užėjus per prievarta dalis tų saugumo batalijonų buvo išsiųsta į fronto šiaurinę dalį, netoli Leningrado. Yra žinių, kad ir iš kitų okupuotų kraštų, neišskiriant nė Lenkijos, naciai organizuoja prievartos būdus karininius dalinius, kurių uždavinys — reikala, eiti, kad ir antraeilės pareigas fronte. Nepatikimesni elementai įmaišomi į grynai vokiškus dalinius.

Lietuvių Karių Paveikslai Londono Bažnyčioje

(LKFSB) Lietuvos globėjo šv. Kazimiero dienoje Londono lietuvių bažnyčioje iškabinta lenta su pavardėmis karan išėjusiųjų, iš viso — 286. Be to, dviejuose dideliuose rėmuose iškabinti 114 lietuvių karių atvaizdai. Visų atvaizdų nebuvo galima surinkti, nes dauguma vyrų yra išvykę už vandenų.

Kaip Vokiečiai Organizuoja "Savivaldą" Lietuvoje

(LKFSB) Vokiečiai, jaudami Lietuvos gyventojų nepasitenkinimą jiems primesta administracija, jau nuo pereinamųjų metų pradėjo neva organizuoti savivaldą, tačiau kaip iš to laikotarpio praneša Stockholmo laikraštis "Dagens Nyheter", visi vokiečių valdžios vykdytojai palikti savo vietose. Policinė valdžia ir saugumo tarnyba, pagarsėjusi — Sicherheits Dienst, atliekama ir toliau vokiečių SS dalinių. Visa, kas vokiečių pažiūriu įvardinama nusikaltimu ir prasižengimu, svarstoma vokiečių ypatingų teismų. Civilinės bylos, kada nors viena pusė priklausau vokiečių tautos bendruomenei, savaime perduodamos tam tikslui įsteigtiems vokiečių teismams. Pagaliau, grynai administracinė valdžia vis dar vykdoma vokiečių SA (Sturm Abteilungen - smogikai). Pats mažiausias vokiečių valdininkas turi daugiau galios, negu aukštasis Baltijos savivaldos valdininkas. Pasklaidžius vokiečių valdininkų biografijas, aiškėja, kad daugelio jų kone vienintelis pasiruošimas administracijos tarnybai buvo SS ar SA apmokymai.

Nacių Cenzoriai Nebeleidžia Aprašinėti Kaikurias Bolševikų Blogybes

(LKFSB) Lietuva nekad neturėjo tokių spaudos suvaržymų, kaip bolševikų okupacijos metu. Atėjus naujiems okupantams — vokiečiams — cenzūra taip gi pasiliko kieta. Lietuviai laikraštinkai, beiškodami būdų, kaip apeiti nacių cenzorius, ėmė sovietus kaltinti už kaikurias bėdas, kurias gyventojai jau patyrė po vokiečių atėjimo, taip rašė apie kaikurias bolševikų blogybes, jog skaitytoriai suprato, kad čia turima galvoje naujus okupantus - nacius. Suprato tą ir nacių cenzoriai ir ėmė tokių dalykų nebepraleisti.

T. T. Jėzuitų Misijos

- New Philadelphia, Pa. — Sald. Širdies V. Jėzaus parapijoje, Bal. 5 — 18 d., T. Jonas Kidykas, S. J.
- Nashua, N. H. — šv. Kazimiero parap., Bal. 8 — 18 d., T. Antanas Mešlis, S. J.
- Athol, Mass. — šv. Pranciškaus parap., Bal. 11—18 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.
- South Windsor, Conn. — šv. Pranciškaus parap., Geg. 2 — 16 d., T. Antanas Mešlis, S. J.
- Wanamie, Pa. — šv. Marijos parap., Geg. 2 — 11 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.
- Lawrence, Mass. — šv. Pranciškaus parap., Geg. 9—23 d., T. Jonas Kidykas, S. J.
- Rochester, N. Y. — šv. Jurgio parap., Geeg. 22—25 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

Informacijos Anglų Kalba Apie Lietuvius Vargus Ir Viltis

(LKFSB) Kad Amerikos visuomenė būtų plačiau painformuota apie Lietuvos kančias okupacijoje, bei apie lietuvių siekimus turėti savo nepriklausomą valstybę, yra nutarta leisti anglų kalba informacijų biuletinį, kurio pavadinimas: "LITHUANIAN BULLETIN published by the Lithuanian National Council". Numatoma, kad biuletinis pasirodys porą kartą į mėnesį, keturių puslapių. Jo stambūs puslapiai manoma paskirstyti maždaug taip: 1 pusl. — koks nors informacinis ar politinis straipsnis; 2-ą pusl. — žinios iš Lietuvos; 3-čią pusl. — žinios iš Latvijos ir Estijos; 4-tą pusl. — žinios bendrai liečiančios visus Baltijos kraštus; (kurie dabar okupantų įimti į Ostlando administracin. vieneta). Biuletinis sutalpins apie 3500—4000 žodžių, bus stengiamasi prisilaikyti chronologinės tvarkos ir kiek aplinkybės leidžia, bus stengiamasi nurodyti žinios versmė. Kol kas faktinuoju redaktoriumi bus prof. K. Pakštas, daugiau į redaktorių komisiją įeina LTT pirm. pulk. K. Grinius ir žinomas tarptautinių santykių specialistas Robinzonas.

Motinių Dienos Proga Dovanos

Geras sūnus ar duktė, neužmiršta savo mylimos mamytės, kuri taip rūpestingai ir su didžiausiu pasiaukojimu ji ar jį augino ir mokino. Atėjus Motinių Dienai, stengiasi tą dieną pažymėti, įteikdami savo mamytei kokią nors dovaną. Geriausia dovana tai puikus iš gipso nulietas švenč. Panelės Marijos su Vaikeliu paveikslas, pavadinatas "Aniolų Karalienė". Paveikslas puikiai padarytas ir spalvuotai nudažytas. Jis padarytas medaliu pavydale (apskritas). Diametras 12½ colio. Kaina tik \$1.00. Užsakymus siųskite su money orderiu: — Darbininkas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Užsakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave.,

Islington Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS
366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Eoston 2680

Įžuli, Bet Negudri Propaganda

Hitleris yra pasakęs, kad propaganda turi būti stipriai melaginga. Juo didesnis melas, juo žmonės greičiau jam įtikėsia, nes kiekvienas pamany, kad negalima gi taip begėdiškai meluoti; čia turi būti daug tiesos. Tą Hitlerio metoda pasisavina kai kurie angliškų laikraščiai (pav. Herald Tribune) Lietuvos atžvilgiu. Tasai laikraštis parizikavo išspausdinti šitokį sakinį: "Lietuva turėjo tik šešėlingą nepriklausomybę, kuri išnyko 16-tam šimtmečiui". Apie kurį istorijos laikotarpį New Yorko laikraštis čia kalba? Apie du: prieš Liublino Uniją ir po Liublino Unijos. Pastarajame, t. y. po 16-to šimtmečio, Lietuvos nepriklausomybė visiškai išnykusi. Gi prieš Uniją Lietuvos nepriklausomybė buvo tik šešėlinga. Toks griežtas istorinis sprendimas turėtų būti paremtas kokiais nors faktais, bet laikraštis faktų nepadauoda. Reiškia, arba jų nežino, ir tai vadinasi ignorancija bei nežinystė. O duoti istorinį nuosprendį pasiremiant nežinyste, tai vadinasi būti pirmos rūšies tamsuoliu. Arba jis tuos faktus žino ir kaip tik dėlto jų aikštėn neišvelka, nes jie ko aiškiausiai įrodo, kad Lietuvos nepriklausomybė iki 16-tam amžiui nebuvo šešėlinga. Kaip tik priešingai, ji buvo labai reikšminga. Tą reikšmingumą pajuto Lietuvos kaimynai, ypačiai rusai. Gediminas, Algirdas, Vytautas — kiekvienas vis palaipsniui — yra užkariavę dabartinę Vakarų Ukrainą, su Kijevo ir Černigovo žemėmis; visą Baltgudiją ir vakarinės Maskolijos dalis, įnimant Velikije Luki, Cholmą, Starąją Rusą, Brianską ir Smolenską. Pats Didysis Novgorodas, kurį laiką buvo stiprioji Lietuvos Kunigaikščių įtakoj. Algirdas su savo kariuomene net Maskvą buvo pasiekęs. Maskvai iš po totorių jungo išsilaisvinti padėjo Algirdo sūnūs — "Olgierdovičiai". Kiekvienam aišku, kad "šešėlinga nepriklausomybė" tokių žygių nepadauro. Tad per daugelį šimtmečių, nuo neatmenamų laikų iki Vytauto įnimtinai, Lietuva buvo ne tik pilnai nepriklausoma, bet vėlesniais laikais ir galinga valstybė, viena stambiausiųjų Europoje.

Apie naująją, po pirmojo pasaulinio karo susikūrusią, nepriklausomą Lietuvą New Yorko laikraštis pamiršta paminėti. Tartum jos visai nebūtų buvę. O bet gi tai istorinis faktas pro kurį ne propagandistai nevalia praeiti, tuo labiau, kad visas pasaulis, tame skaičiuje ir Sovietų Rusija, nepriklausomą Lietuvą oficialiai pripažino.

Hitleriškos propagandos metoda, būtent atkakli ir neapdairi melagystė, gali būti sėkminga tik kai kuriais atvejais ir kai kuriose vietose, t. y. kur neišleidžiama iš užsienio žinių, kaip pav. — naciškoj Vokietijoje ir sovietiškoj Rusijoje. Ir tai tik laikinai, kol tikrosios žinios šiokiu ar kitokiu būdu pro cenzūrą neprasiveržia. Bet propaganda, kurioje mėginama suklastuoti istoriją, yra vaikiškai negudri. Tokią propagandą skleidžiąs laikraštis nustoja rimto vardo ir greit nuslysta į geltonosios spaudos klase.

PALENGVINA PILIETYBĖS ĮSTATYMAS

Šioje Kongreso sesijoje liškai. Taigi, šis bilius suyra įnešta keletą bilių, kurių priėmimas palengvintų naturalizacijos procedūrą, kad ir nesuipažinę su ateiviams, kurie pageidauja būti Amerikos pilieciais. Vienas bilius, jeigu būtų priimtas, panaikintų sunkumus su kuriais susiduria daugelis senesniųjų ateivių. Tas bilius cituoja, kad kiekvienas svetimtatis, kuris yra tinkamas dėl pilietybės ir turi 50 metų amžiaus ar daugiau, ir kuris yra legališka atvykęs į Jung. Valstybes prieš liepos 1 d., 1924 metais, gali likti piliečiu, kad ir nemo-

ka rašyti ar skaityti angliškai. Taigi, šis bilius suteiktų tokiems ateiviams galimybę likti pilieciais, kad ir nesuipažinę su anglų kalba. Kitas įnešimas, kartu su panaikinimu kalbos ir rašto reikalavimų, panaikintų ir pirmų popierių klausimą tiems ateiviams, kurių vaikai tarnauja arba tarnavo Jung. Valstybių kariuomenėje šiamė kare. Pagal Earl G. Harrison, Imigracijos ir Naturalizacijos Komisijonieriaus, išdėstymą, 1942 m. 350,000 ateivių išpildė aplikacijas dėl pirmųjų popierių, ir 250,000 priėmė pilietybę.

Ko Mus Moko Olandai Kovoje Del Tėvynės Laisvės Ginklai Galingesni Už Patį Plieną

Kaip Suorganizuotas Ir Kaip Veikia Olandų Informacijų Biuras

Jei diktatūros kraštuose viską nulemia tas, ką mano, kokius kapryzus turi Fiureris, Duce ar Vožd, tai tikrosios demokratijos šalyse, kur lemiamos reikšmės turi piliečių nusistatymas, pareiškiamas per demokratiškai išrinktus atstovus, labai daug kas priklauso nuo viešosios žmonių nuomonės. Kadangi dabar galinčiausioji pasaulyje valstybė yra demokratiškoji USA, tai pavergtosios tautos labai stengiasi tinkamai apie savo kraštą painformuoti bei atitinkamai nuteikti Amerikos visuomenę.

OLANDIJA IR LIETUVA

Štai imkime pavyzdžiui olandus. Savo užimamam plotui (12.704 kvadr. mylios) Olandija beveik perpus mažesnė už Lietuvą, tik gyventojų čia gana tiršta: netoli 9 milijonų, taigi apie tris kartus tiek, kiek Lietuvoje. Išbujojusi krašto pramonę ir plačios jūrų kelionės olanduose išugdė veiklią dvasią ir tas pasireiškia jų dabartinėse pastangose dėl krašto laisvės. Norėdami, kad Olandijos laisvės mintis būtų gyva amerikiečiuose, olandai imasi šių informacijos ir propagandos priemonių:

INFORMACINĖ MEDŽIAGA

Amerikos laikraščiai, redaktoriai ir kiti įtakingi asmenys gauna nemokamai olandų leidžiamą informacijų biuletinį "Netherlands News". Tai keliasdešimt puslapių, didokios knygos, pripildytos žinių iš Olandijos, iš jos kolonijų, aprašoma pasipriešinimas prieš nacius ir kančios nuo jų, pavaizduojama olandų kareivių kovos, atsiliepimai kitų tautų žmonių ir laikraščių apie Olandiją. Žinios patogiai sutvarkytos ir pridedamas alfabetinis sąrašas daro leidinį labai patogiu pasinaudoti laikraštiniams ir paskaitininiams.

Tai yra didžiausis skaičius aplikantų Naturalizacijos Tarnybos istorijoje, ir 50% daugiau, negu perreiktais metais.

Net ir pagal naujų įnešimų, kiekvienas aplikantas turės priduoti autoritetams tikrą datą jo atvykimo, ir laivo vardą, kuriuo jis atvyko į šią šalį. Neišpildymas šios labai svarbios informacijos, priverčia naturalizacijos autoritetus grąžinti aplikaciją — dažnai net ir po ilgo laiko — su notacija, kad nebuvo galima surasti liūdimo kaslink detališko atvykimo, tokiu būdu nėra galima pilietybės popieras išduoti.

Kitas įneštas įstatymas, jeigu būtų priimtas, panaikintų dabartinius reikalavimus legališko atvykimo į Jung. Valstybes, palengvintų tiems ateiviams, kurie tarnauja Jung. Valstybių Kariuomenėje, pristatyti prie Tautybės Akto rezidencijos reikalavimų. I.I.B.

I Need Your Help!

Pirk Karo Bonus šiandien. Jie tave ryt išlaikys

kams. Šalia šito periodinio leidinio, olandai turi kitą — mažesnį "Netherlands News Digest" — tai 24 pusl. spausdintos knygelės — laikraštukai, kuriuose yra sutrauktos visos svarbesnės žinios iš ano didesniojo leidinio. Viskas paruošta taip, kad ir mažiau laiko turintieji žmonės galėtų jomis pasinaudoti.

SPECIALŪS LEIDINIAI IR KNYGYNAS

New Yorke veikia olandų informacijų biuras kartkartėmis išleidžia knygelių ir didesnių spausdinių. Taip, kada dar ejo kovos dėl Sumatros, Javos ir kitų Olandijos koloniatinių salų, minėtas informacijų biuras išleido gausiai iliustruotą, gražų leidinį "The Netherlands East Indies". Periodiškai leidiami brošiūras, olandai stengiasi Amerikos visuomenėje palaikyti gyvus savo siekimus. Jau jie sukubo išleisti knygeles apie pokarinį Olandijos atstatymą, apie jų kolonijas ir Japoniją, apie atsietuosius auklėjimo laimėjimus laisvoje Olandijoje ir tt. Įdomu, kad žurnalistu, paskaitininku ir kitų Olandijos susidomėjusių darbu palengvinti Olandų Informacijos Biuras turi nemažą knygyną, susidedantį iš 5.000 knygų ir kitų spausdinių. Tas knygynas yra New Yorke, atdaras kasdien, prieinamas kiekvienam.

PAVEIKSLAI IR FILMOS

Suprasdami, kad Amerikos žmonės mėgsta vaizdžią medžiagą, olandai prie savo informacijų biuro įsteigė specialų paveikslų ir filmų skyrių. Tos rūšies dalykų savo sandėliuose jie jau surinko apie 6.000 egzempliorių. Čia kiekvienas gali gauti iliustracijų laikraščius ar filmų apie Olandiją bei jos kolonijas, kurias gali rodyti ekrane. Viskas nemokamai. Artimiausiu laiku buvo numatyta paruošti specialių paveikslų šviečiamosioms liampoms (slides). Krutamiasias filmas turi 16 ir 35 m.m., spalvotas ir paprastas, garsines ir tykias. Ir tos filmos skolinamos nemokamai, tik paėmamos persiuntimo ir apdraudos išlaidos. Be to — tas olandų

biuras imasi padėt surast, parūpint, net ir tokių paveikslų ar filmų apie Olandiją, kurių jie neturi, bet kuriuos gali rasti kitose USA teritorijoje esančiose įstaigose.

PASKAITOS IR PARODOS

Norintiems Olandų Informacijų Biuras parūpina paskaitininkus, kurie susirinkimuose gali kalbėti bet kuriais klausimais apie Olandiją, jos kolonijas. Paskaitininkus jie apūpina filmomis ar atitinkamais paveikslais. Be to — tasai pats olandų biuras turi surinkęs fotografijų ir kitokios medžiagos, tinkamos parodų ruošimui. Pareikalavus jie be jokių sąlygų tuos dalykus paskolina.

Dalyvauja Bendroje Jungtinių Tautų Propagandoje

Šalia šių savo specialių darbų olandai dalyvauja ir bendroje Jungtinių Tautų propagandoje ir kovoje. Taip, pvz., yra leidžiamas mėnesinis žurnalas "The United Nations Review", kuriame skelbiami svarbesni dokumentai ir šiaip informacijų santrauka apie valstybes, priklausančias prie United Nations — Jungtinių Tautų. Ir čia olandai turi savo skyrių, kur jie skelbia savo aukštų pareigūnų kalbas, apie naujus pasitarimus ir susitarimus, — apie okupuotos Olandijos kančias ir slapta veikimą prieš nacius okupantus, — duoda santrauką svarbesnių žinių apie Olandiją, pasirodžiusių pasaulio spaudoje.

JIE IR MES

Šalia tų propagandos ir informacinių darbų, olandai veikia diplomatinio keliu ir jų daliniai kariauja kardu. Žinoma, Olandija turi kitų kraštų pripažintą vyriausybę, gali gauti paskolos savo darbų ir kovų finansavimui, gali daug ko siekti diplomatinio keliu, yra didesnė tauta ir valstybė, bet vis dėlto — jų energija ir veikimo kryptys skatina ir mus tais reikalais daugiau susidomėti ir rodo gaires, kuriuo keliu mes galime daugiau pasitarnauti siekdami Lietuvos laisvės. Informacijų Biuro klausimams jau labai pribrendęs ir tokią platesnę įstaigą mes turėtume greičiau sukurti.

K. J. Prunskis.

Tėvų Pranciškonų Misijos 1943 m.

Chicago, Ill. — Sv. Juozapo parapijoje, balandžio 12—18. Tėvas Justinas Vaškys.

Chicago Heights, Ill. — Sv. Kazimiero parapijoje, balandžio 19—25 d. Tėvas Justinas Vaškys.

Kad Dievas palaimintų šias misijas, prašome visų tikinčiųjų šia intencija pasimelsti.
FRANCISCAN FATHERS
310 Orchard Street
Pittsburgh (10), Pa.

Vertė A. T. (Samata)

Tamsta esi tik eilinis asmuo ir pripažįsti, kad nieko neišmanai apie militarę strategiją, tačiau, kiek kartų kalbėjai bei patarai savo bičiuliams, kad tas ar kitas turi būti daroma taip, bet ne kitaip. Ne vieną kartą išreiškėi savo idėjas apie dalykus, apie kuriuos nieko nežinai, tik gal esi skaitęs laikraščiuose. Dėl to tamstos nesmerkiamė, nes daugelis kitų panašiai elgiasi arba daro. Iš eilės gi tie laikraščiai kartais padrašina tamsta, o kartais nupuldo dvasią. Kaip daugelis kitų paprastų žmonių, tamsta būni nustebintas arba suklaidintas visokiomis diplomatinėmis ir politinėmis konferencijomis, kurioms niekada nesibaigia. Visgi tamsta nesipriešini pasiaukojimui, ir mielai noru sutinki trūkumus. Pagaliau, pripratinti prie visa ko, kad turime apsi-eiti be to ar kita ko.

Tamsta turi sūnų, tar naujantį armijoje arba laivyne. Tur būt tamsta nežinai, kur jis dabar yra, o vėl kartais gal žinai. Sūnus turi tik numerį suglaustą šešiose ar septyniose skaitlinėse, ir adresą New Yorke arba kur ten vakaruose, bei pietuose. Tamsta tur būt nežinai, kad jis yra toli nuo namų ir kad yra nuolatiniam mirties pavojuje tol kol karas tęsiasi. Norėdam, kad jis sugrįžtų atgal į namus, gyvas ir sveikas. Gi tie laikraščiai neliauja pasakoti apie taiką ir tamsta juos godžiai skaitai ir įdomauji. Tai pagyvina tamstos dvasią ir pridoda vilties. Tikrovėje, žmogaus širdis visada ilgiasi taikos, nes taika tai meilės kūdikis, o širdis trokšta neliaujančiai mylėti.

Būdamas eilinis asmuo, tamsta skaitai daugybę pranešimų apie karo eigą ir pasineri tose karo žiniuose. Tačiau, tamsta nuomoniau, kad visa išeina iš vagos su tokiu katastrofingu pasauliniu karu. Ir pradėdi kartoti sau: "Kodėl jie nepradėda ką nors daryti?" Tamsta, tarsi, pradėdi just, kad ko tai trunksta sutartyse ir čarteriuose ir pranešimuose, ir niekas nesiima tikslingos procedūros. Tamsta pradėdi protauti, kad tauta, kuri dar tebesilaiko o-balsio: "In God We Trust" — "Pasitikime Dievuje", per daug imasi atsakomybės, kai pasisako — savomis jėgomis išgelbėsiantimus iš tų visų nelaimių, į kurias patekome.

Tamsta pradėjai mąstyti, daleiskime, kad tai visa labai gerai, ir gerai yra kalbėti apie maisto programą šį pavasarį, apie tą programą, kuria užsibrėžiama maitinti visą pasaulį, bet tamsta taip pat gerai žinai, kad tik Dievas numato ir valdo rugiapiūtį.

Mintis apie Dievą ir tikėjimas į Jį, tamsta sužadina ir sustvirtina, ir dėl to susirūpini, laikydamas savo pareiga pasmerkti tuos, kurie pamiršta maldauti Dievo pagalbos savo

planavimams, užsimojimams ir strategijoms.

Tačiau, tamsta taip pat turi šventą pareigą plėsti taikos bylą. Dar ne taip seniai vienas išžymus katalikas išmintingai reiškė: "Mes katalikai per daug neišmetinėjame tiems veikliams vyrams, kurie, nesišaukdami būtinos Viešpaties pagalbos, bando statyti rūmus ir saugoti Valstybę. Mes apgailestaudami, verčiau paklauskime savęs, ką patys nuveikėme ir ką darome, kad prašalinus tokią ignoraciją (tų, kurie pradėsiant darbą, pirma nesikreipia į Dieva maldauti Jo pagalbos)".

Pačioje tikrovėje, štai kur glūdi gyvybinis klausimas tamstai ir tau, Pone Eilini - Katalike - Pilieti. Tamsta iš Kristaus Viatininko turi neįkainuojamą naudą, ryškia ir autoritetingą vadovybę, tikrąjį krikščioniškųjų principų pritaikymą gyvenimui. Savo popiežiavimo metu, Popiežius Pijus XII keturiais atvejais šio karo eigoje pasauliui pasiūlė taikos programą. Kiekvieną kartą buvus ta pati taikos programa, tik gal sklandžiau suglausta ir praplėsta. Visgi, įtakingas dienraštis "New York Times", išgirdamas Popiežiaus kalbą, skelbtų taikos reikalą praėjusiose Kalėdose, turėjo teisingai pareikšti: "Jis, būtent, Popiežius Pijus XII, vienintelis balsas šaukiantis kontinento tylumoje".

Tačiau, tai daro mažą skirtumą, kiek daugel laikraščių ar tūkstančiai laikraščių išgirs Popiežiaus kalbą ar net ją išspausdins, jei tamsta, Pone Eilini - Katalike - Pilieti, neprisiimsi kaip savo, nesisavinsi, ir su ja nesupažindinsi kitų, ir neįvertinsi.

"Momento šauksmas", reiškia Popiežius Pijus XII, nėra lamentacija, bet akcija: ne lamentacija viršum to kas buvo, bet rekonstrukcija kas turi prasidėti draugovės gerovei".

Popiežius Pijus XII maldauja tamstos ir kiekvieno susivienyti tam šauksmui dvasioje tiesos ir teisingumo ir meilės; Dievas taip nori, kad būtum pasiruošęs veikti ir aukotis. Popiežius atsiliepia į kiekvieną, nežiūrint, kur jis bebūtų, atsiliepia į kiekvieną neabejojantį, meldamas: "Mes raginame su maldaujančiu tėvišku reikalavimu ne vien kad pilnai realizuotumėte baisią valandos sunkenybę, bet taip pat kad apsimastytumėte apie gėrio reiškinius

Tęsinys 5-tame pusl.

J. Butkevičius.

Seselė Marija - Morta Chambon

(1844 - 1907 m.)

(Tęsinys)

Jos viršininkės, bijodamos imti ant savęs tą didelę atsakomybę, — leisti jai daryti nepaprastas religines pratybas, jeigu to dalyko pasekmės būtų kitokios, negu, kad jos manė, — paprašė Gen. Vikarą, — tos diecezijos Kanauninką, ir Kapucinų Ordino Provincijolą, — tas dideles tris dvasiniuose dalykuose taip dideles asmenybes, gilaus mokslo ir dideliuose, dvasiniuose reikaluose rūpestingumo ir patyrimo, kad jie pasitartų su ja ir atydziai ją dvasinėje srity patyrinėtų. Jie visi vienodai tvirtino, kad ši užsidariusi vienuolyno mūruose nuo pasaulio, seselė vienuolė, pavirtinamai yra paties V. Dievo tuose visuose dvasinio gyvenimo veikimuose vadovaujama, ir kol ji yra taip aukštame, savo viršininkės ramumo, nuolankumo ir paklusybės laipsny, — jos viršininkės dėlei dvasinės jos būklės, — suvisu neprivalo nugąstauti! Tačiau jie visgi kiekvieną dieną rūpestingai užrašydavo kiekvieną jos dvasiniame gyvenime įvykį, ir visa tai laikė didelėje slapytbėje, tol, kol, pagaliau, pats V. Dievas, kokiu nors būdu, tas visas jos dvasines su ja manifestacijas, apreikš pasauliui.

— "Mes čia pasivedame Sv. V. Dievo Valiai, ir būdamos Jo Akyvaizdoje šventos paklusybės verčiamos, — su didžiausiu pasitikėjimu ir viltimi, laukiame tos komunikacijos, kuri, kaip mes tikime, — turi ateiti iš dangaus, šiai tyliai ir nusižeminusiai seselėi, kas galutinai išaiškintų jos paslaptingą dievotumą į Išganytojaus kančią, o ypatingai Penkias šv. mūsų Išganytojaus Žaizdas, ko reikalauja dabartiniai mūsų šių dienų laikai", — pareiškė jos draugės seselės.

Toliau dvasiniame jos gyvenimo progese, štai kas labiausia yra pastebima:

1867 m., seselė Marija - Morta - Teresė, nuostabiausiai V. Dievo malonės buvo apšviesta, kad ji kurkas daugiau, negu visi kiti, nors ir tobuliausi tų laikų dvasinio gyvenimo žmonės galėjo suprasti, tas didžiausias išikūnijimo ir Atpirkimo paslaptis. Jai buvo pranešta, kad V. Dievas ją išrinko, kad ji padarytų visam pasauliui žinomus švenčiausiojo Jo Sūnaus, — Jėzaus Kristaus mūsų Viešpaties ir Išganytojo, Penkių Žaizdų didžiausius nuopelnus. Sv. P. Marija, apsireiškusi taipogi jai pasakė, atidengdama jai tą paslaptį, kad ji yra išrinkta nukreipti nuo žmonijos šalin teisingai užsitarnautą V. Dievo rūstybės bausmę, padarant žinomus visam pasauliui Penkių šv. Jos Dieviškojo Sūnaus Žaizdų nuopelnus. Kiek vėliau, V. Jėzus apsireiškęs jai pasakė:

— "Aš išsirinkau tave tęsti ir platinti žmonėse garbinimą Mano kančios, ypatingai Penkių šv. Mano Žaizdų. Danguje yra didelė daugybė šventųjų, kurie turėjo didelį pamaldumą į Mano Žaizdas; tačiau čia žemėje, — dabar labai maži kas jas tegarbina! Tū esi ta versmė, per kurią teka visos Mano teikiamos žmoniškai malonės; tu nieko negali pasiskirti, ir taikyti tik pati sau; tu turi apreiškiant pakartoti visa tai savo Motinai Viršininkei, ką tau dabar Aš apreiškiau!"

Kai seselė Marija - Morta - Teresė, buvo labai sužadinta dėlei didelių daromų skriaudų ir rodomos baisesiausios neapykantos Jėzaus Kristaus priešų Jo įsteigta ir paliktai Bažnyčiai, — V. Jėzus taip ją pamokino už juos melsties:

— "Viešpatie Jėzau, atleisk jiems, ir parodyk savo gailestingumą, per nuopelnus Penkių švenčiausiųjų Tavo Žaizdų Amen!" Paskiau V. Jėzus jai dar dadėjo:

— "Visuomet, kuomet tik jausi didelius kūno ar sielos kentėjimus, — visuomet kalbėk šią trumpą maldelę, — ir ūmai visuomet pajusi savo sieloje didelį palengvinimą! Visi tie, kurie būna pas ligonius, juos slaugo ir globoja, — taipogi visuomet tegul su juo ir už jį (supr. su ligoniu ir už ligonį!), šią trumputėlę maldelę kalba. Ta maldelė labai palengvins kiekvienam ligoniui, visus kenčiamus kūno ir sielos skausmus".

William Green, dešinėj, AFL prezidentas, rodo savo bendro darbo CIO prezidentui Phillip Murray, po apklausinėjimų Washington, kad į čia išeitis.

Airmen Salvage Fat

One reason why Mitchell Field saves 1600 pounds of waste kitchen fat each month is shown by Private Harry H. Schillberg, who skims fat from water in which frankfurters have been boiled while Lt. A. J. Covi, mess officer, Mrs. R. D. Allum, Civilian Defense Volunteer worker and Mrs. H. E. Friedes, of the Red Cross Motor Corps, look on.

Sekancią dieną, V. Jėzus pamokino ją taip melsties:

— "Amžinasis Tėve, aš aukoju Tau, Penkias šv. Dieviškojo Tavo Sūnaus Žaizdas, kad per jų nuopelnus, būtų pagydytos visos mūsų sielų žaizdos!" V. Jėzus dar jai prižadėjo, kad ši trumpa maldelė, atvers didelę daugybę didžiausių nusidėjėlių!

Kas dar yra įdomiausia, kad V. Jėzus jai kartą ypatingai pabrėžė, kad visos šios jai atidengtos malonės ir dievotumas, — anaipitol neturi pasilikti vien tik Chambery Vienuolyne, kur ji gyveno. 1867 — 1868 m., neveizint didelės opozicijos ir įvairių painių, — šv. Rožančius buvo kasdien kalbamas, pirmiau vien tik Chambery Vienuolyne, o paskiau palaipsniui ir kituose visuose to ordino vienuolynuose, maždaug tokiu būdu: Ant kryželio maldos, buvo parašytos vieno Romoje gyvenusio kunigo, laike Prancūzų Revoliucijos, kai šv. Petro Sostą valdė papiežius Pijus IX.:

— "O Jėzau, Dieviškasis Atpirkėjau, būk maloningas mums ir visam pasauliui, Amen. O Galingasis Dieve! O šventasis Dieve! O Nemirštamasis Dieve! — Parodyk mums ir visam pasauliui Savo gailestingumą! Amen. Malonė ir pasigailėjimas Tavo, o mano Jėzau, laike visokių žemiškųjų mūsų pavojų apsaugojimui, — tegul mus apdengia Brangiausias Tavo Kraujas! Amen. Amžinasis Tėve, būk mums gailestingas, šv. Tavo Sūnaus, — Jėzaus Kristaus, Brangiausiojo kraujo nuopelnus! Būk mums gailestingas, — mes maldaujame Tave! Amen! Amen! Amen!" Ant didžiųjų karolėlių buvo kalbama:

— "Amžinasis Tėve, aš aukoju Tau, Penkias šv. Dieviškojo Tavo Sūnaus Žaizdas, išgydymui mūsų nusidėjėlių sielos žaizdų". Ant mažųjų karolėlių buvo sakoma:

— "Jėzau, atleisk mums ir parodyk Savo gailestingumą, per nuopelnus Penkių švenčiausiųjų Tavo Žaizdų. Amen!" 1924 m., popiežius Pijus XI, paskelbė ir paskyrė 300 d. atlaidų, kiekvienam katalikui, už kiekvieną maldingą šios maldelės sukalbėjimą. (Pirmiausia šita privilegija buvo suteikta Aplankymo Ordino vienuolynams).

Šiuo seselių vienuolių, šv. Rožančiaus kalbėjimo būdu, V. Dievas buvo labai patenkintas! Jos išprašė Katalikų Bažnyčiai labai didelių V. Dievo malonių.

— "Tačiau seselės niekuomet tenenutraukia ir kitų visų Mano garbei daromų pasiaukavimų. Jeigu jos bent kiek tik apleis kasdienines savo maldas ir dvasines pratybas, — už bausmę, jos įpuls baimėn. Jeigu jos visuomet mąstys, vien tik Mane mylėti ir ištikimai Man tarnauti, — tuomet Aš visas sielos ir kūno malones, joms suteiksiu!" — kartą pasakė V. Jėzus tai šventai seselėi.

Per visus paskesniusius metus, V. Jėzus veik kasdieną jai pasirodydavo, ir tankiai rodydavo šv. Savo Žaizdas; kaikuomet tokias pat, kai Jis turėjo būdamas pakabintas ant kryžiaus medžio; kaikuomet tokias, kai šv. Jo kūnas, nuimtas nuo kryžiaus po mirties, gulėjo ant Sopulingosios Jo Motinos rankų. Kartais ji išvysdavo palaimintąjį Jo kūną, amžinosios dievystės garbe, kaip saulė tviskantį! Visuomet Jis ragindavo ją nepaliaujamai melstis ir tą ypatingai prie Jo dievotumą tikinčiųjų žmonių tarpe, stengtis atnaujinti visame pasauly. Tai bus pasaulio išganymas. Jis dar pastebėdavo jai, kad šis jos pasirinktas būdas, geriausiai Jam suprantamas ir mielas, ir šv. Jo Žaizdas garbinantiems, — visiems Jis pažada laimingą sielos, o pagaliau ir kūno ateitį.

Vieną kartą, prieš metines atostogas, kurios iš to į kitą vienuolyną buvo daromos, — jos Viršininke jai pasakė, kad jos kryžius, turi būti josios knyga. V. Jėzus apsireiškęs jai taip, kaip Jis buvo pakabintas ant medžio kryžiaus ir jai pasakė:

(Bus daugiau)

Vertė A. Skraistė.

Brangioji Drobulė

(Apysaka iš XIV šimtmečio)

Tęsinys

Rotlevas kartą iškėlė turkų pirklams puotą. Ten buvo Karolis ir kiti garbingi svečiai. Bet Margareta su Elze sėdėjo svėtainėj ir vyrų kalboje nedalyvavo.

— Aš labai nepatenkintas tavimi, Tairai, — tarė Karolis pirkliui.

— Kodėl, visagalys valdove? — nustebė šis.

— Tik Dievas Visagalys, ir jeigu aš būčiau visagalys, kaip tu sakai, tikėk manim, tikrai paleisčiau vieną žmogų iš tavo priešpaudos.

— Galybe, manot, kad tai jūsų tautietis?

— Aš nežinau, man tik pasakojo, kaip žiauriai tu jį vakar kankinai.

— Juk tas vergas yra mano savybė (nuosavybė), — teisinosi Tairas. — Tai jeigu jis nusikalto, tai kodėl aš jo negaliu nubauti arba net nužudyti? — Jeigu taip, tai aš noriu jį pirkti, — tarė Karolis.

— Atsiprašau, didybe! Šio jūsų prašymo aš negalėsiu patenkinti: jis mano raštininkas, ir aš jo negaliu perduoti.

— Bet galėsi, drauge, kitą raštininką gauti, — pridūrė Rotlevas, — žinai, kaip brangiai karalius atsilygina.

— Bet kito tokio aš niekur negausiu, — priešinosi turkas: — jis moka keletą kalbų ir svetimosiose šalyse atstoja man vertėją. Aš jo neatiduočiau nė už dešimt piniginių aukso... Geriau baikim šią kalbą.

— Elzei pagailo to žmogaus, o Margareta, tai išgirdus, atsідuso: — Vargšas tas žmogus! Vargšė ir jo motina, jei jis dar ją turi.

Karolis nuliūdo, kad negali išgelbėti nelaimingojo vergo.

Palengva svečių kalba nukrypo į pramonės sritį. — Niekur taip gražių audinių ir kilimų neaužia, kaip mūsų šalyje — didžiausi Tairas.

— O ir pas mus šios srities yra gerų specialistų, — užkirtė karalius. — Aš parodysiu jums vieną drobulę, kurios vertė patys numatysite. Tik ne aš ją turiu, bet šių namų šeimininkė. Mieloji ponai, — kreipėsi jis į Margareta, — atneškite mums savo motinos dovaną.

Margareta linkterėjo Elzei, kuri išėjo iš kambario ir greit vėl grįžo su drobule rankose. Svečiai stebėjosi ir negalėjo atsistebėti šiuo nepaprastu audiniu.

— Aš noriu pirkti šią drobulę! — sušuko Tairas. — Aš parsivešiu ją į tėvynę.

— Margareta pakratė galvą: — Aš jos neparduosiu. — Bet už ją gausit gerą sumą pinigų, — spyrėsi pirklis.

— Drobulę gavau atminimui, todėl ir už dešimt piniginių aukso jos neatiduočiau.

— O gal, tamsta, mainytum ją į vergą? — klausė

Tairas.

Visi svečiai nutilo ir sužiūro į Margareta. Ši, kiek pagalvojusi, tarė:

— Dėl žmogaus ir jo laisvės aš negaliu gailėtis drobulės. Gražink tam vyrui laisvę ir pasiimk drobulę.

Nudžiugęs Tairas suplojo rankomis ir pasiūtaškes tarną tarė:

— Bėk į mūsų viešbutį ir pašauk Halefą.

Po pusvalandžio duryse pasirodė nelaimingasis vergas. Jis buvo dar jaunas, bet jo akys giliai įdubusios, veidas sudžiūvęs. Jis ėjo svyrudamas ir žengė netvirtais žingsniais, kaip žmogus, kuriam kūno ir sielos kančios yra kasdieninis penas. Kai jis įėjo į kambarį, įvyko kažin kas nepaprasta. Karalius ir kiti svečiai — visi pabalo. Rotlevas drėbėdamas pašoko iš vietos, o Margareta, išskėtusi rankas, pribėgo prie įėjusio ir sušuko:

— Mano sūnau, mielas sūnau! Pagaliau tu sugrįžai!

Sūnus, tyliai verkdamas, puolė į motinos glėbį. Margareta apipylė Vincą klausimais, kaip jis pateko turkams ir nelaisvę, kaip ten vargo. Jis ėmė pasakoti iš eilės, ką iškentė būdamas vergas, o motinos akys sudrėko ašaromis.

Pagrėbė Vincą Hamburgėje kažin kokie valkatos ir pardavė jį olandų laivą. Po metų sunkios vergijos iš ten jį nupirkes Tairas. Ir prie turko nebuvo geriau. Pas Tairą blogas buvęs valgis, sunkus darbas, ir dažnos rykštės labai palaužusios jam sveikatą. Jis nėsavajote nesvajojęs esąs savo tėvynėje ir net gimtajame mieste. Jei ne motinos dovaną, kada būtų išvydęs tėvo namus.

Džiaugėsi tėvai susilaukę sūnaus, bet neilgai: Vincas, tiek vargų iškentęs, sunkiai susirgo. Jis blaškėsi tarp gyvenimo ir mirties. Motina dieną naktį budėjo prie jo lovos ir meldė. Ji dažnai kartodavo:

— Viešpatie, ar tam sugrįžinai man sūnų, kad

Jei norite Dvasinės Stiprybės, Paguodos ir tikros Kristaus Ramybės įsileisti į Jūsų Šeimynas,

Jei trokštate, kad Dievo Palaima įžengtu per Jūsų namų slenkstį — tai nelaukdami užsisakykite

"ŽVAIGŽDĖ"

Jėzaus Širdies Mėnesinį Laikraštį.

Kaina metams — 50 centų — su priedu \$1.00

Užsakymams adresas —

"ŽVAIGŽDĖ"

488 E. Seventh Street, So. Boston, Mass.

"Žvaigždės" Leidėjai, TT. Jėzuitai nuoširdžiai linki visiems "Žvaigždės" skaitytojams, rėmėjams ir platintojams Kristaus Velykinių džiaugsmo. Telaimina Prisikėlusis Viešpats Jūs visus ir Jūsų šeimas gausiai savo Malonėmis!

Jums didžiai dėkingas,
KUN. Pr. AUKSTIKALNIS, S. J.

Maldos Apaštalavimo Direktorius.

jis tik numirtų ant motinos rankų ir dar labiau padidintų jos širdgėlą?

Elzė stengėsi Margareta ir ligonį pralinksminti. Būdavo, atsisėdęs prie lovos ir tauškia linksmas pasakaites. O per ligonio vedą tuokart perbėgdavo lengva šypsena. Arba ims taip gražiai dainuoti, jog net motina, užmiršusi liūdesį, pritarėdavo jai savo balsu.

Vincas nuoširdžiai susidraugavo su jam atsidavusia Elze. Iš jos juodų akių spindėjo kilni siela. Judviejų žvilgsniai siekė vienas antro širdį. Juose tirpo skaudi abiejų praeltis ir nyko Vinco liga.

Vincas pasveiko. Pasveikęs griebėsi darbo ir užvadavo pailsusį nuo gyvenimo naštos tėvą.

Jaunasis Rotlevas vedė Elzė. Tai buvo džiaugsmo ne tik Rotlevų giminei, bet ir visam kraštui. Judviejų meilė buvo tikroji meilė. Ją sukūrė motinos vargai, o jos ašaros ją išugdė.

Metams praslinkus mirė Vinco tėvas. Margareta dar ilgai gyveno ir turėjo laimės sulaukti vaikučių (anūkių), kuriuos nemazniau mylėjo už jų tėvą, savo sūnų.

Ji mirė tinkamai atlikus žemės kelionę ir gražiai pasiruošusi amžinatvei. Prieš mirtį jį paaukojo brangiąją drobulę bažnyčiai, kur ja buvo papuošta brangi Marijos statula.

Vertė A. Skraistė.
(Pabaiga)

Jums nereikia porcijos korčiukės pirkimui J. V. Karo Bonų.

ROVER—Brigadier General Patrick J. Hurley, who resigned as Minister to New Zealand, to accept post as a "roving Ambassador" for President Roosevelt in Middle East.

Ginklai Galingesni Už Patį Plieną

Pradžia 3-čiame pusl. ir antgamtinę naudą, kuri pasirodo".

Bet šventasis Tėvas yra jau kalbėjęs pirmiau, ir tamsta nepasirodai žinantis, kad kalbėjo. Tamsta gaudai tik praeinamas kasdieninis žinias, kurios telpa dienraščiu skiltyse, nenustoji reiškes savo pažiūrų, ir tikiesi, kad kaip nors, kas nors sukurs tautos planą, kuris pabaigs žūt-būtingą pasaulinį karą. Tamsta taip pat daug mąstai apie geresnį rytą. Net ruošiasi tai dienai, kurią tamstos sūnus Jonas sugrįš į namus. Tačiau, tamsta nieko nesi-darboji, kaip pagerinti dabartinę reikalų būklę, išskyrus tai, kad skaitai apie juos ir sieluoji.

Laikas svarbus akcijai, mums kalba šventasis Tėvas, bet ne lamentacijai, ne sielvartavimui. Laikas svarbuss aukotis taikai, vidiniams pasiaukojimams, apsimarinimui, atgailai ir maldai — nesi-baigiamai maldai. Tie ginklai, tie pasiaukojimai sujungti svarbuose mūsų pasiryžimuose, reiškia Popiežius Pijus XII, "yra galingesni už patį plieną".

Dėl ko gi tamsta nesilankei bažnyčioje šį rytą, kai buvo atnašaujama didžiausioji visų laikų Au-ka? Jėzus Kristus nori tamstos, ir nieko nesiran-da, nieko nėra, apart ra-sos, varvėjimo, ūkanos. Jei tikrai tikėtum, kad Jė-zus Kristus, kas rytą yra aukojamas tamstos para-pijos bažnyčioje, jei tik-rai tikėtum, kad Jis reiš-kė tai ką kalbėjo, kad ką nors melsite Tėvo mano vardu, jums bus duota, tuomet tamsta būtų da-

lyvavęs šv. Mišiose šį ry-tą, nežiūrint nepatogumų, ir būtum besimeldęs Tėve Mūsų viršum Jėzaus Kris-taus Kūno ir Kraujo. Tuo pačiu tamsta būtų pasi-sotinęs tuo aukojančiu maistu, priimdamas šven-tąją Komuniją tų šv. Mi-šių metu.

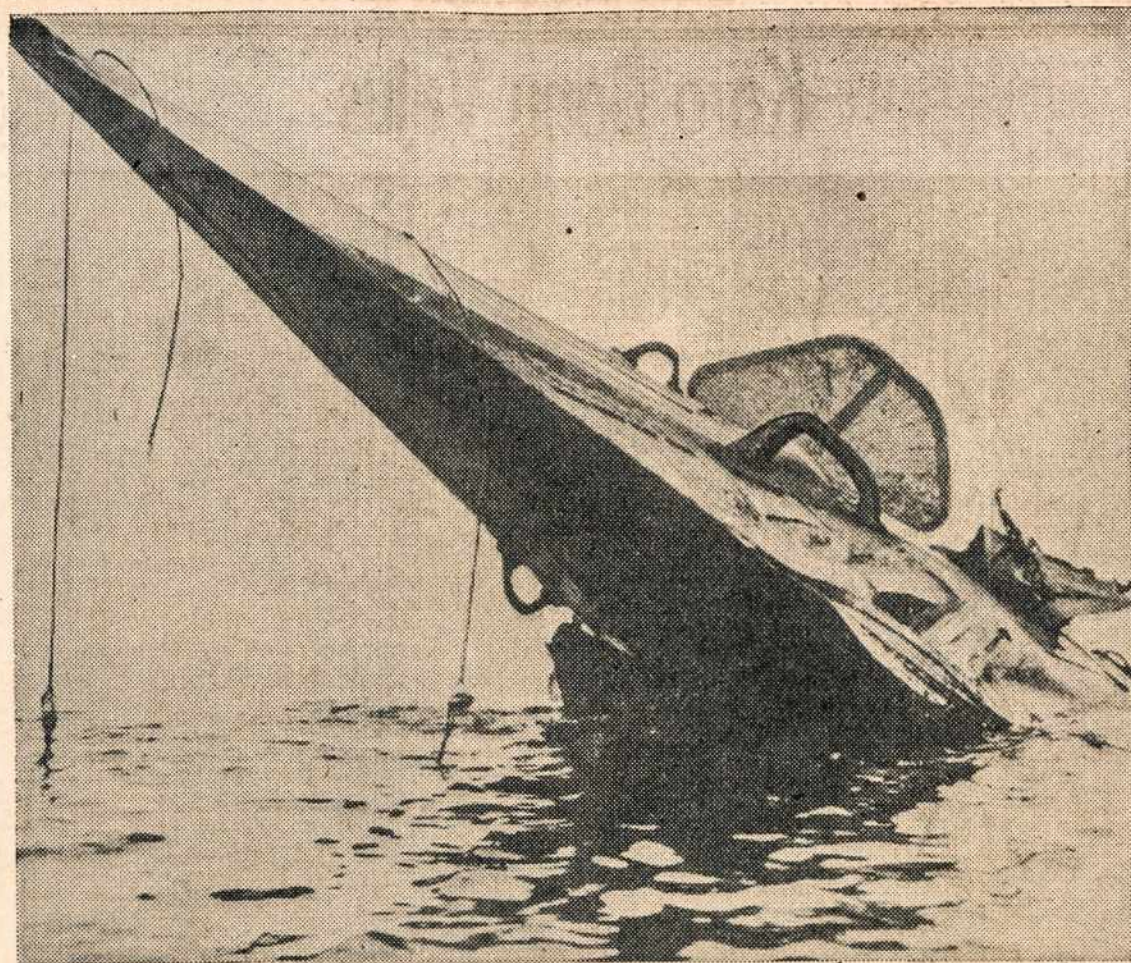
Pone Eilini - Katalike-Pilieti, apsvarstyk tą didę ir svarbią naudą, kai Katalikų Bažnyčia ryžtasi narsuoliams mūsų kareiviams atnašauti šv. Mi-šias, kuriose Jėzus Kris-tus yra pakeliamas kas ry-tą, kas po pietų ir kas va-karą, kad tamstos sūnus kareivis būtų paguostas, sutvirtintas. Tas Jėzus Kristus neatsisako būti vėl ir vėl aukojamas pala-pinėse, laukuose, laivuose, daržinėse, be visos paži-bos, vėl suvystytas papras-tais vystyklais, su pa-dangėmis kaip dangstis — kad tik turėjus kurį nors, kurs klauptų ir garbintų. Mes turime tikėti mūsų katalikų kapelionams, kai jie kalba, kad mūsų kareiviai dalyvauja šv. Mišiose. Mes taip pat turime tikėti mūsų klebonams, kai jie mums sako, kad iš eilinių žmonių mažai dalyvauja. Tačiau, tamsta lamentuo-ji, sieluoji, ir dėl to nieko nedarai, nieko neprade-di veikti.

Visgi, tamsta nepamir-šai, kad dar nėra miręs se-nas paprotys su visa šeima atkalbėti rožančių kas vakarą. Taip pat dar gy-vuoja kasdieniai lankymai ties švenčiausiuoju Sa-kramentu. Taip pat yra šventoji Valanda. Taip pat yra švenčiausioji šir-dis be paliovos šaukianti: "Ateikite pas Mane!" Gi tamsta vis nerimsti vis nusimnės ir esi išsibla-kęs, o karas siaučia bai-sesnis ir pragariškesnis.

Tikrovėje, Pone - Eilini-Katalike - Pilieti, tai žūt-būtingas pasaulinis karas, kokio dar nebūta pasauly. Tas karas mus užtiko dėl to, kad tamsta, ir aš, ir vi-si turime klaupis ties ke-liais Jėzaus Kristaus, Kurs myli vus visus. Ta-čiau, tamsta dar vis šali-niesi tos vienybės, dar vis atidėlioji taikos užtikrini-mą. Tamsta aukojies pra-ilginti karo pastangas, bet turėtum aukotis, kad iš-šaknėtų ir sutvirtėtų Jė-zaus Kristaus Vietininko taikos pastangos.

Tamsta lig šiol atmesdai-vai malonius šventosios Dvasios žadinius. Tamsta per daug susidomėjęs savo laikraščiais, susirū-pinęs pasaulinėmis prie-monėmis taikai, politinė-mais priemonėmis, propa-ganda ir diplomatija. Lig-tos vienos priemonės duo-tų taiką. Tiesa, pačioje pirmoje vietoje tokios priemonės tik pradėjo šį pasaulinį karą.

Dėl ko gi tamsta pasitiki-tais neturinėtais tikėjimo, arba tais, kurių tikėjimas yra silpnas, kad jie įvyk-dytų pasauly taiką sveti-mą Trejybę? Tamsta trokšti negalimo. Gi vis-kas paeina iš tamstos pa-ties, būtent: — tamstos, fabriko darbininko, inžinieriaus, advokato, dakta-ro, slaugės, stenografo,

Netoli Guadalcanal kyšo išlindęs iš jūros nuskandinto japonų subma-rino nosis. Tai ženklas, kuris gąsdina japonus, kad ten daugiau nedrįs-tų veržtis, nes tai mirties kilpa.

KAIP KITI ĮVERTINA MŪSŲ RAŠYTOJO ŠEINIAUS VEIKALĄ

★ Žinomas lietuvių rašy-tojas ir publicistas Ignas Jurkūnas - Šeinius, šiuo metu gyvenęs Stockhol-me, kur jis turėjo ieškoti prieglobščio, bolševikams okupavus Lietuvą, nenuil-stamai dirba literatūrinė-je srityje, kartu popula-riindamas Skandinavijoje Lietuvos vardą bei keldamas viešumon Lietuvos vargus svetimų okupaci-jų sąlygomis. Jo dar anks-čiau Stockholme išleista knyga "Raudonasis tva-nas kyla", kurioje jis apra-šo savo išgyvenimus bei patyrimus bolševikų oku-pacijos pradžioje, buvo iš-leista taip pat Suomijoje.

Nesenai I. Šeinius Stock-holme išleido kitą knygą, pavadintą "Laukiant ste-buklo". Tai romanas, ku-rio veiksmas vyksta Lietu-voje. Ir šis veikalas išleis-tas taip pat Suomijoje, net dviem kalbom — švediš-kai ir suomiškai. Ši knyga irgi turėjo didelį pasiseki-mą tiek švedijoje, tiek Suomijoje. Jos išpirkta žymūs kiekiai.

Kritikos atsiliepimai a-pie šią antrą Ignos Šeinius veikalą yra labai pala-nkūs. Rašytojas ir literatū-

studento, motinos, tėvo, kunigo. Jūs esate Bažny-čia. Jei nauja draugovė turi prasidėti iš šios senosios draugovės pelenų, jei nau-ji reiškiniai turi mums reikštis, jei turi tikėjimą su "nesuskaitomais miru-siais, kurie palaidoti kovų laukuose... su nesuskaito-mais būriais nuliūdusių motinų, našlių ir našlai-čių... su šimtais tūkstan-čiais asmenų, kurie be jo-kios kaltės iš jų pusės, kartais tik kad jie kitos tautybės ar rasės, buvo nuteisti mirčiai arba išny-kimui pamažu... su šimtais tūkstančiais nekariau-jančiųjų..." jei teiksi pa-guodą vienintėliam Kris-taus Vietininko — Popie-žiaus Pijaus XII — balsui, tada tamsta vartoki gink-lus taikai, vartoki ginklus galingesnius už patį plie-ną, būtent, maldą, pasiau-kojimą ir dvasinę akciją.

teršiamos, pamaldos dru-džiamos, apylinkės kuni-gas nužudomas ties baž-nyčios vartais. — Turime būti dėkingi Šeiniui, kad jis parašė stiprų veikalą apie savo tautos sunkmetį. Jis iškėlė žibintuvą ties krikščionybės nustojusio žmogaus veidu ir atskleidė mums barbaro bruožus, naujo barbaro, civilizuotai gudraus, bet nedrįstančio aukštyn pažvelgti. — Kai kas, nebijodamas baisiau-sių pavojų, bėga per sieną, į Vakarų. Pagaliau pa-vyksta pabėgti ir šalta-kraujui, pilnam pasitikėji-mo inžinieriui Ingauniui su savo sužadėtine. Jie a-bu atstovauja viltį, laukia-mą stebuklo. Lietuva visa savo siela priklauso Vaka-rams, ji laukia kada Eū-ropeje įsiviespataus protas ir ji vėl galės atgauti laisvę".

Žinomas poetas ir kriti-kas Olof Lagencrantz ilg-oje recenzijoje "Svenska Dagbladet" (XI. 12) sako tarp kita ko: "Lietuvis Ig-nas J. Šeinius yra prana-šus savo krašto atstovas. Keletą metų jis buvo lie-tuvių diplomatas Stock-holme ir čia darbavosi Lie-tuvos ir švedijos suartėji-mui. Šiuo metu galima jį skaityti tam tikru dvasi-niu ambasadorium. Prieš dvejetą metų pagarsėjo jis rusų penetracijos Lietuvo-je 1939-40 m. intengingu

WORCESTER, MASS.

Balandžio 5-tą dieną įvyko Moterų Sąjungos 69 kps. mėne-sinis susirinkimas. Susirinki-mas buvo trumpas dėl to, kad atsilankė daug svečių paklau-syti Seselių, neseniai atvyku-sių, kurios bolševikams okupa-vus Lietuvą iš ten pasišalino ir

per Argentiną atvyko į Dėdės Samo šalį. Ilgametė gyventoja, mokytoja Lietuvoje ir 69 kps. narė p. Ona Pakštienė perstatė Seselę Au-gustą, Seselę San Felicią ir vy-resniąją Seselę, Motiną Alouisę iš Marianapolio kolegijos.

Sesuo San Felicia savo įdo-mioje kalboje pasakojo kiek katalikės moterys ir merginos nuveikė Lietuvoje nuo pirmojo karo iki bolševikų okupacijos. Sesuo Augusta savo kalboje nupiešė kokioje padėtyj paliko Lietuvą 1940 m., ir plačiai kal-bėjo apie visą kelionę iš Lietu-vos iki Argentinos.

Pirm. Emilia Zakarienė buvo vakaro vedėja. Narės ir svečiai gausiai aukojo. Iš viso surinkta \$40.00.

Aukojo šie: — Moterų Sąjun-gos 69 kp. — \$5.00; Emilia Za-karienė — \$5.15; Teklė B. Ma-žeikienė — \$2.00; Antanina M. Wackell — \$1.70. Po \$1.00 — Mikalina Glavic-kienė, Ona Cirvinskaitė, Ludvi-sia Karsokienė, Marijona Buro-tinienė, Ona Zidalienė, Morta Cenkienė, Kazimiera Liberienė, Elsie Liukey, Marijona Sveto-jienė, Monika Katinienė, Stasė Antanavičienė, Rokalija Loku-siūnienė, Marcelė Kuraišienė, Veronika Bieliauskienė, Mari-jona Puodžiūnienė, Ona Vaitke-vičienė, Agota Keršienė, Roza-lija Grigienė, Kristina Meški-nienė, Antanina Volungienė, Sofija Galčienė.

Sesuo San Felicia savo įdo-mioje kalboje pasakojo kiek katalikės moterys ir merginos nuveikė Lietuvoje nuo pirmojo karo iki bolševikų okupacijos. Sesuo Augusta savo kalboje nupiešė kokioje padėtyj paliko Lietuvą 1940 m., ir plačiai kal-bėjo apie visą kelionę iš Lietu-vos iki Argentinos.

Pirm. Emilia Zakarienė buvo vakaro vedėja. Narės ir svečiai gausiai aukojo. Iš viso surinkta \$40.00.

Aukojo šie: — Moterų Sąjun-gos 69 kp. — \$5.00; Emilia Za-karienė — \$5.15; Teklė B. Ma-žeikienė — \$2.00; Antanina M. Wackell — \$1.70.

Po \$1.00 — Mikalina Glavic-kienė, Ona Cirvinskaitė, Ludvi-sia Karsokienė, Marijona Buro-tinienė, Ona Zidalienė, Morta Cenkienė, Kazimiera Liberienė, Elsie Liukey, Marijona Sveto-jienė, Monika Katinienė, Stasė Antanavičienė, Rokalija Loku-siūnienė, Marcelė Kuraišienė, Veronika Bieliauskienė, Mari-jona Puodžiūnienė, Ona Vaitke-vičienė, Agota Keršienė, Roza-lija Grigienė, Kristina Meški-nienė, Antanina Volungienė, Sofija Galčienė.

Smulkių surinkta \$5.15. A. M. W.

per Argentiną atvyko į Dėdės Samo šalį. Ilgametė gyventoja, mokytoja Lietuvoje ir 69 kps. narė p. Ona Pakštienė perstatė Seselę Au-gustą, Seselę San Felicią ir vy-resniąją Seselę, Motiną Alouisę iš Marianapolio kolegijos. Sesuo San Felicia savo įdo-mioje kalboje pasakojo kiek katalikės moterys ir merginos nuveikė Lietuvoje nuo pirmojo karo iki bolševikų okupacijos. Sesuo Augusta savo kalboje nupiešė kokioje padėtyj paliko Lietuvą 1940 m., ir plačiai kal-bėjo apie visą kelionę iš Lietu-vos iki Argentinos. Pirm. Emilia Zakarienė buvo vakaro vedėja. Narės ir svečiai gausiai aukojo. Iš viso surinkta \$40.00. Aukojo šie: — Moterų Sąjun-gos 69 kp. — \$5.00; Emilia Za-karienė — \$5.15; Teklė B. Ma-žeikienė — \$2.00; Antanina M. Wackell — \$1.70. Po \$1.00 — Mikalina Glavic-kienė, Ona Cirvinskaitė, Ludvi-sia Karsokienė, Marijona Buro-tinienė, Ona Zidalienė, Morta Cenkienė, Kazimiera Liberienė, Elsie Liukey, Marijona Sveto-jienė, Monika Katinienė, Stasė Antanavičienė, Rokalija Loku-siūnienė, Marcelė Kuraišienė, Veronika Bieliauskienė, Mari-jona Puodžiūnienė, Ona Vaitke-vičienė, Agota Keršienė, Roza-lija Grigienė, Kristina Meški-nienė, Antanina Volungienė, Sofija Galčienė. Smulkių surinkta \$5.15. A. M. W.

stebuklo, jie laukia jo ir toliau ir reikia tikėtis, kad jų nepalaužiama laisvės valia atves juos, neužkrės-tus nei Rytų nei Pietų smurto idėjomis, vieną dieną laisvėn".

Riksdago atstovas, vyr. redaktorius Rickard Lind-strom "Socialdemokraten" (XI. 23), plačiai aptaręs "Laukiant stebuklo" turinį, tarp kita ko sako: "Be visa to Šeinius parašė knygą, kuri sukelia di-džiausių simpatijų ir nuo-širdžiausios užuojautos jo kraštui".

Panašių atsiliepimų at-spausdino ir visi kiti žy-miausi švedų laikraš-čiai.

WAR BOND QUIZ

Q. In what names may a War Savings Bond be issued?

A. War Bonds can be registered only in the names of individuals in their own right, in one of the following forms:

1. The name of one individual, or
2. The names of two individuals, as co-owners, or
3. The name of one individual as owner and the other individual as beneficiary.

Q. May a Bond be registered in the name of a minor?

A. Yes.

Q. How can I buy a Bond by mail from agencies other than a post office?

A. Write to the Treasurer of the United States for an order form or send a letter with a check to the Treasury Department or to a Federal Reserve bank stating number and denominations of Bonds wanted and giving complete instructions as to the desired registration.

Q. Can Bonds be attached for debt in case of a judgment?

A. Yes. The right to receive payment of a Bond may be transferred through valid judicial proceedings, but only if the Bond itself is surrendered to the Treasury Department. See Treasury Department Circular No. 530, Fifth Revision.

Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

Septyni Kristaus Žodžiai Nuo Kryžiaus

— IR —

STACIJOS

Parašė

Kun. Pr. Juškaitis

"Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino ką darą".

Kiekvieno įžymaus žmogaus mirties valandoje tarti paskutiniai žodžiai yra reikšmingiausi. Jėzus buvo žmogus ir Dievas. Todėl Jo žodžiai daug reikšmingesni. Juose tartum talpinasi visas Jo mokslas. Ką Jis žodžiais mokino, tą mirdamas - kentėdamas patvirtino.

Šioje knygelėje kiekvienas Kristaus žodis atvaizduotas Kristaus paveikslais. Knygute labai vertinga ir reikėtų kiekvienam įsigyti. Taipgi šioje knygelėje yra ir labai gražios STACIJOS. Jos kaina tik 25c.

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Pirmoji Chicagos Ir Apylinkės Šv. Pranciškaus Mylėtojų Ir Treinininkų Konferencija

Visame pasaulyje siaučiant žiauriam ir kruvinam karui, žmonės išsilgę laukia taikos. Bet taika įvyks tik tada, kai visas gyvenimas bus persunktas Evangelijos dvasia — meilės dvasia.

Nenuostabu tat, kad paskutiniu metu žmonių akys nukrypo į Tобulą Evangelijos vygdintoją, serafiškos meilės apaštalą, Šv. Pranciškų Asizių. Paskutiniaisiais dešimtmečiais Amerikoje kilo didelis pranciškoniškas judėjimas, nuo kurio neatsiliko ir Amerikos lietuviai.

Po iškilnių bažnyčioje, 4 val. Šv. Jurgio par. salėje prasidėjo konferencijos paskaitos. Sune-galiavus Prelatui M. Krušui, kurio globoje vyko ši konferencija, konferenciją malda ir įžangine kalba atidarė kun. F. Lukošius. Pasidžiaugęs konferencijos skaitlingumu ir palinkėjęs jai Dievo palaimos, konferencijai pirmininkauti pakvietė Tėvą Justiną Vaškį ir sekretoriauti — R. Čepaitę ir A. Stulginską.

T. Just. Vaškys, pasveikinęs pirmosios Chicagos ir apylinkės konferencijos dalyvius, pakvietė kun. Ig. Albavičių tarti žodį. Kun. Ig. Albavičius jautė rūš sveikinimo ir linkėjimo žodžiai visiems įstrigo giliai į širdį. Už tai susirinkusieji Jam karštai paplojo.

Po visų sveikinimo kalbų sekė Tėv. Justino Vaškio paskaita: "Kaip vadovauti Trečiajam Ordinui". Pirmoje savo paskaitos dalyje paskaitininkas nurodė III-jo Ordino reikšmę mūsų laikams, antroje — davė praktiškų nurodymų, kaip tvarkyti trečiojo Ordino Kongregacijas ir kaip vadovauti jų veikimui. Po paskaitos sekė įvairūs paklausimai.

Po paklausimų, Šv. Jurgio parapijos Moterų choras, vadovaujant muzikui p. Pociui, išpildė gražią programą. P-lė L. Mačytė savo gražiu balsu pagiedojo solo "Malonės Tavo maldaujame Viešpatie".

Po choro programos, Treinininkai atstovai padarė pranešimus iš savo kongregacijų veikimo.

Apie 6 val. prasidėjo konferencijos dalyvių serafiška vakarienė! Už vakarienę mokėti nereikėjo. Treinininkai suaukotos valgiais vaišino visus konferencijos dalyvius. Nei stalų nebuvo, — kiekvienas valgė, kur sedėjo — tikrai serafiškai. Visų ūpas buvo kuo puikiausias, dvasia nepaprastai jauki. Tikra broliškumo dvasia apsupo visus!

Po Tėv. Just. Vaškio pamokslu, visi Treinininkai, atnaujindami savo profesiją, viešai pasižadėjo savo ir kitų žmonių gyvenime skleisti Šv. Pranciškaus broliškumo dvasią. Po profesijos atnaujinimo, buvo suteiktas palaiminimas su Šv. Sakramentu.

NO DADS—Bill to exempt all fathers married prior to Pearl Harbor has been introduced in Senate by Senator Burton K. Wheeler of Montana, above. Senator asserts that single men of 38 to 45 should be inducted before "breaking up homes of America."

Karo Bonų Vajus

Philadelphia, Pa. — Prasidėjus naujam karo bonų vajui, per kurį norima surinkti 13 milijonų dolerių karo reikalams, ponja Petronėlė Antanaitienė, lietuvių radio programos vedėja, ruošiasi visomis pajėgomis prisidėti prie šito patriotiško darbo. Ponja Antanaitienė buvo pirma iš Philadelphiajos lietuvių, kurie aiškiai išėjo karo bonų vajui remti. 1942 m. rugsėjo 16 d. ji pirmą kartą užrekomentavo karo bonų vajuos parėmimą per savo radio programą. Spalių m. 7 d. profesorius Alfred Senn, ponios Antanaitienės inspiruotas, paskelbė didelio karo bonų vajuos atidarymą ir nuo to laiko ponja Antanaitienė, kaipo Amerikos Finansų Ministerijos įgaliojinė nenuilsdama dirba parduodama karo bonų tarp šio miesto lietuvių.

Virš paduotoji fotografija buvo nutraukta 1942 m. spalio 21 d., kada radio stoty WHAT susirinko grupė pirmutinių vajuos rėmėjų, būtent, stovi, iš kairės į dešinę: p. Feliksas Krestikas, p. D. Antanaitis ir p. Pranas Matukas (abu pirmojo pasaulinio karo veteranai), ponja Apolonija Žvigitienė, Stasys Žvigitis (sūnus), Stasys Žvigitis (tėvas); sėdi, iš kairės į dešinę: Dr. Alfred Senn (Pennsylvanijos Universiteto profesorius), ponja Petronėlė Antanaitienė (programos vedėja) ir ponja Marijona Fartuškevičienė.

Tikimasi, kad naujasis vajuos susilauks nuoširdžios Philadelphiajos lietuvių paramos. Ligšiol mūsų miesto lietuviai pasirodė labai gerai, iš visų jėgų remdami šitą patriotišką darbą. Tą gerą vardą reikia būtina išlaikyti.

Visiems pasistiprinus, kun. J. Prunskis laikė įdomią paskaitą — "Trečius Ordinas ir Katalikų Akcija". Savo paskaitoje kun. J. Prunskis nurodė, kaip šiandieną, bedieviams dirbant su didžiausiu užsidegimu griauinama jį darba, katalikai, ypatin-gai Šv. Pranciškaus sekėjai, negali miegoti. Laikas pabusti ir stoti į didingą Kristaus Karalystės platinimo darbą.

Iš kun. J. Prunskio paskaitos konferencijos dalyviai išgirdo daug praktiškų nurodymų, kaip dirbti Katalikų Akcijoje. Konferencija užsibaigė apie 8 val. Visi dalyviai išsiskirstė su tvirtais pasiryžimais kovoti Kristaus kova.

Konferencijos Dalyvis.

mums valdyti priskirtas. Pa-reiški vilčių, kad Lietuva vėl taps laisva su Klaipėda, Tiltė, ir Vilniun, o kol kas nereikia nusiminti, nes ne mes vieni turime tokių bėdų, turi jų ir kiti kraštai ir krašteliai.

Po to sekė Kapitono P. Labanasko kalba. Jau keletą kartų esame girdėję šį jauną žmogų kalbantį, besisielojantį Lietuvos ir lietuvių reikalais. Šį kartą ypatingai jausmingai kalbėjo apie Lietuvos pajūrį, apie Klaipėdos kraštą, apie augimą mūsų jauno laivyno, jo užuomazgas ir iki tos dienos, kuomet teko išbėgti ir palikti visą kas buvo sukurta, kad likti gyvu. Ypatingu užsidegimu nušvietė mums uosto reikšmę kraštui, reikšmę turėti tokį gražų pajūrį, kokį Lietuva turėjo. Skaitlinėmis išdėstė kiek laivų į savaitę, į mėnesį, į metus lankydavo mūsų uostą svetimų kraštų laivai, kokia prekyba eidavo besikeičiant produktais su įvairiais kraštais. Papasakojo kaip buvo užimtas Klaipėdos miestas hitlerininkų 1939 metais, kaip mūsų laivai liko pluduruoti atvirėje jūroje per kelis mėnesius. Tragiška ir liūdna padėtis tuomet mums buvo. Bet, ilgai nelūdėjom, sukrutom ir įrengėm šventosios uostą. Klausytojams patiko jauno kalbėtojo entuziazmas ir tikėjimas į šviesią ateitį. Tik žinoma, nesėdint rankas sudėjęs ir nelaukiant kol kiti mums ką nors padarys ir atneš. Baigdamas dar pakartojo tuos tūkstančius tūkstančių laivų, aplankiusius mūsų uostą ir kiek kartų jie sveikino mūsų trispalvę, nuleisdami savasias vėliavas, ir o dabar turi užpuolę visą kraštą, žiauriausiu būdu jį ir jo žmones naikindami. Konsulas trumpai papasakojo 1923 metų įvykius ir kaip buvo atgautas Klaipėdos miestas ir kraštas ir

kompanuojant Seselei M. Asizijai. Buvo paruošta ir paskaityta rezoliucija, kurią susirinkusieji priėmė šio minėjimo proga. Rezoliucijos bus spaudai paduotos vėliau.

Programą vedė jaunuolis Ronaldas Pocius. Jis taip pat paskaitė trumpą Klaipėdos miesto istoriją. Baigėme susirinkimą, sugiedodami Amerikos ir Lietuvos himnus.

Prelatas dėkojo visiems atsilankusiems ir stebėjosi ir galėjosi ty, kurie duodasi vedžiojami mūsų kelių čia esančių kacia-piškai nusiteikusių. Daro jie viską: ir pietus ir minėjimus ir įvairius parengimus Lietuvos ir lietuvių vardu. Tokiu būdu tik mūsų žmones privilejoja. Kaip pas jus nueini, ką ten girdi? Ar apie Lietuvą? Nieko panašaus. Vienas tik Sovietų garbinimas ir dar kartą, ir dar! Rodos, užtektų, kad vieną kartą žmogų apgauna ir jau nereikėtų ten begrįžti. Ir dar daugiau skaudu, kuomet lanko ir remia juos mūsų geri lietuviai. Kokiais išrokavimais, tiesiog negalima suprasti. Taip ir šių die-

FATS FOR VICTORY

Keep grease from clogging your kitchen drains. Save it for use in making glycerine for ammunition and medicinal. Every ounce of waste fat counts. Drain your pots and pans, skim soups and water in which meats or fish have been boiled. Strain your waste fat into clean cans and deliver it to your soap dealer.

na, kad mums pakenkti, jie irgi neva tai surengė pietus Raudonojo Kryžiaus naudai, bet tikrenybėje tai tik priedanga. Sakau gaila mūsų iki šiol nesusi-pratusių šiuo reikalu žmonių. Per savo neva tai laikraščius mūsų klubai ir organizacijos yra uolat šmeižiami ir puolami. Jau to, rodos, užtektų, kad su jais už vieno stalo nesėdėti. Kada mes susiprasime ir kada mes save ir savuosius pažinsime? Reikia tikėtis ir laukti, kad greitai tas bus. Los Angelietis.

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Šiandieną t. y. balandžio 5 d. š. m. palaidojome a. a. Prancišką Zelnakię, kuri per 25 metus sirgo. Kiekvienas supranta kiek prisikentėjo per tą laiką, kiek vaitojimų ir dejavimų, kiek nakčių be miego ir tt., per trejus metus aš ją dažnai aplankydavau, bet tuos aplankymus darydavau ne pats vienas. Viešpats Jėzus, kurs gyvena švenčiausiam Sakramente, kartu su manim vykdavo pas a. a. Prancišką. V. Jėzaus aplankymas suteikdavo jai kentėjimuose nuraminimą, kuriuos negalėjo duoti gydytojai ir jų paskirti vaistai. Todėl iš a. a. Pranciškos lūpų neišsėdavo rugojimai ant Dievo. A. a. Pranciška L. neturėjo aukštesnio mokslo, bet labai mylėjo skaityti lietuviškas knygas ir laikraščius, o iš tų numylėtasis buvo "Laivas", kurs iš Chicago, Ill., atplaukdavo. Valandomis, kada sopuliai būdavo mažesni a. a. Pranciška labai gražius rankdarbius mezgimo etc. padarydavo. Paaugino nabašnikę keturius kaip ažuolus stiprius sūnus, ir kol jie gyveno kartu, patarnaudavo motinai neprasčiaiu, kaip dukteris, bet atėjo laikas, kada sūnūs subrendė, kiekvienas sau lizdą padarė ir uždėjo šeimyninį gyvenimą ir, suprantama, negalėjo kasdieną mylimąjį, motiną pamatyti ir jai patarnauti. Keturiuos marčios, nors ir gailingos ir dažnai uošvienę aplankydavo, bet pačios susilaukusios vaikučių negalėjo kasdieną ją apžiūrėti. Tiesa a. a. Pranciška turėjo vyrą Jurgį, bet jis nemilijonierius, kasdieną turėjo eiti į darbą.

Paskutinios dienos a. a. Pranciškos gali būti pavyzdžiu ir kitiems. Ji nelaukė paskutinio momento, pakvietė kunigą ir liko aprūpinta visais sakramentais, o kada visai nusilpnėjo, tai vėl troško priimti švenčiausiąjį Sakramentą ir tos laimės sulaukė. Turiu dar pridėti, kad nabašnikė labai gražiai augino savo keturius sūnus, visi ge-

rai moka lietuviškai ir visi geri žmonės.

A. a. Pranciška rūpinasi, kad ir vaikų vaikai būtų lietuviai ir geri katalikai ir manau, kad geri vaikai rūpinsis savo mylimosios motinos troškimą išpildyti.

Laidotuvės a. a. Zelnakiė nepaprastai buvo gražios, ne tuomi tiktai, kad karstas gražius ir vainikų daugybė, bet geriau už vainiką puošė didelis būrys lietuvių ir net svetimtaučių, kurie pamaldžiai išklusė šv. mišių ir palydėjo į kapinę. Reikia pripažinti, kad Jurgis Zelniakas ir visi keturi sūnūs pasirūpino, kad pamaldos už mirusią atsiliktų lietuviškoje, nors mažoje bažnyčioje, ne taip, kaip kartais ir mūsų lietuviai ieško svetimų didelių bažnyčių. Pasirodė, nors buvo labai daug žmonių, kad visi sutilpo ir visiems užteko sėdynių.

Taip gražios bažnytėlės, kaip mūsų Šv. Kazimiero ir taip gražių giesmių, kaip mūsų bažnyčiose giedamos, tai nei Vyskupo Katedroj negirdėsite ir nebus taip jauku melstis, kaip mūsų lietuviškoj bažnyčioj.

Grįžtant iš kapinių važiavo su manim kelios parapijietės, ir kaip moterėlės pradėjo pasakoti savo įspūdžius: gerėjosi laidotuvėmis ir tt. Galutinai prisiminė, kad a. a. Zelnakiėnė paaugino keturiuos sūnus, o neturėjo nei vieno dukters; lai kiti pirmiau sakydavo, kaip numirs Zelnakiėnė, tai nebus kam ir verkti mirusios, — o pasirodė, kad ir sūnūs, kurių širdyje degė motinos meilė, apverkę motinos laidotuves dar skaudžiau negu daug dukterų, o ir keturios marčios nemenkiau už savo vyrus parodė prisirišimą prie savo uošvienės su kuria prisėjo pasakyti keletas žodžių po šv. mišių — aš palinkėjau vaikams užlaikyti katalikų tikėjimą ir taip gyventi, kad patais, o kada visai nusilpnėjo, tai vėl troško priimti švenčiausiąjį Sakramentą ir tos laimės sulaukė. Turiu dar pridėti, kad nabašnikė labai gražiai augino savo keturius sūnus, visi ge-

Prelatas J. Maciejauskas. 1943-5.IV. 2511—3rd ave. Los Angeles, Cal.

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.**
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Čuniėnė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Izdininkė — Ona Stanūliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvardarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolą raštininkę
- SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA**
Pirmininkė — Juozas Švagžys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleičis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečia sekandienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznieriūs mėsa, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurį krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

- Povilas Bushmanas**
48 Crescent Avenue
Telephone COLumbus 6702
29 Savin Hill Avenue
Dorchester, Mass. COL 1981
- Perkins Market**
P. Baltrušičius - p. Klinga, Sav
753 Broadway
Tel. SOU 3120, So. Boston.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Bal. 8 d., kaip paprastai, Bostono lietuvių, vadovybėje Sv. Petro parapijos Moterų - Merginų Kareiviams Remti skyriaus, dirbo Raudonojo Kryžiaus darba. Ypatingai, vakare, jų daug susirinko, "Darbininko" salė.

8 v. v., darbas buvo sustabdytas. Ejo svarstymas apie siuntimą parašų, Prezidentui Rooseveltui Lietuvos nepriklausomybės reikalui. Vienbalsiai nutarta siųsti parašus.

Po tam, skyriaus pirmininkė ir vadovė šios visos darbuotojų grupės, ponija Bronislava Činienė pareiškė padėką nuo savęs ir Raudonojo Kryžiaus Bostono distrikto. Jai susirinkimas triukšmingai paplojo už jos gražią vadovybę.

Kalbėta apie skyriaus parengimą, kurs vyks, parapijos salėje, 492 E. 7th St., bal. 28 d.

Atėjo panelė mokytoja ir advokatė Katrė McHugh su raptu iš savo darbuotės Raudonojo Kryžiaus vajuje, So. Bostone. Jie labai aukštino ir gyrė lietuvius. Dėkojo jiems, ypač darbuotojams, k. t. advokatui

Kaziui Kalinauskui, poniai Karčiauskieni, ir k.

Po to vėl prasidėjo rami triūsą gaminime kareiviams žaidimų aprišų. Ši yra girtina veikla.

Bal. 11 d., 7 v. v., iškilmingai su puikia procesija baigėsi 40 valandų atleidimai. Mišparus giedojo kun. A. Baltrušiusas. Diaikonu buvo kun. Geraldas, C. P.; subdiakonų — kun. J. Žuromskis, ceremonijoriumi kun. K. Jenkus. Galima priminti, jog pirmieji keturi kunigai visi yra iš Sv. Petro liet. South Bostono parapijos kilę.

Žmonių gausiai lankėsi į atleidimus per visas tris dienas. Oras buvo patogus.

Svečiai kunigai gyrė seselių išpuoštus atleidimus altorius.

Vietiniai kunigai dėkojo žmonėms už taip gausiai ėjimą prie Sakramentų ir ragino, kad visi priimtinėtų šv. Komuniją baigoje Gavėnios ir Velykose.

South Bostono kareiviai rašo namiškiams iš Palestinos žingeidžių žinių. Jie sakosi susitinkant ten ir lietuvių pabėgėlių iš Lietuvos.

Liet. Vyčių 17-ios Algirdo Kuopos

mėnesinis, susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 18 d., Vyčių kambariuose, 137 Emerson St., South Boston, Mass. Pradžią 2 valandą po pietų. Kviečiami visi nariai, taipgi ir nauji kviečiami atvykti ir prisirašyti prie kuopos, laike naujų narių vajuos. Po susirinkimo bus užkandžių.

Taipgi pranešame iš anksto, kad Naujos Anglijos Vyčių Apskrčio suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės 2 d. Vyčių kambariuose, South Boston. Mūsų kuopa bus "hostess". Kviečiami delegatai ir svečiai dalyvauti. Bus valdybos rinkimas, ir kiti svarbūs reikalai apsvarstomi.

Kuopa minės Motinos Dieną, išklaudydami šv. mišias ir "in corpore", priimdami šv. Komuniją sekmadienį, gegužės 9 d., 10 valandą rytą. Taipgi ruošiamą programėlę tą dieną, kuria

Alfonsas Treinavičius,

sūnus Jono ir Kristinos (Kumpaitės) Treinavičių, gyv. 123 Cherry, St., Cambridge, Mass., baigė Northeastern universitete mechaniško inžinieriaus mokslus ir gavo B. S. laipsnį.

Sekmadienį, balandžio 11 d., š. m. 8 val. vakare, Symphony Hall, Bostone įvyko iškilmingas aktas, kur buvo įteikta dėl 310 graduantų diplomai. Šiame būry baigusiųjų ir Alfonsas Treinavičius irgi buvo laimingas po penkių metų gilių studijų gauti savo atžymėjimo pažindijimą. Pasakyta keletas patriotingų kalbų ir jaunuolių baigusių ir atžymėta, kad U. S. esą visapasaulyne kare ne dėl visapasaulynės imperijos, bet dėl visapasaulynės laisvės...

Kaikurie baigusiųjų jau priėmė savo aukštosios mokyklos atžymėjimus būdami kariškose uniformose, kiti kely į būtinus šiu rūpinasi kun. K. Jenkus, mūsų Dvasios Vadas. Tikimės matyti visus susirinkime sekmadienį, balandžio 18 d.

P. Kupraitis, Sekr.

laikų pozicijas.

Alfonsas Treinavičius pradinis ir vidurinius savo mokslus baigė Cambridge. Jis iš mažens buvo palinkęs prie mechanikos. Taigi jis ir pasiekė savo svajonių viršūnės ir dabartiniu metu galės įdėti širdį į tą darbą kurį jis mylėjo, o šis jo darbas kaip tik dabartiniu laiku yra vienas iš reikalingųjų šios šalies pergalei.

Alfonso tėveliai Jonas ir Kristina yra Nekalto Prasidėjimo P. M. liet. par. parapijiečiai ir LDS nariai bei "Darbininko" skaitytojai. Alfonsas turi vieną susetę, kuri kit syk jį prižiūrėdavo ir nekartą abu kartu paverkdavo, kai nešiotą nešiotą negalėdavo nei panešti nei pavesti. Šiandien Treinavičių šeimyna džiaugiasi šeimynišku džiaugsmu, ko ir mes linkime, kad jiems Dievulis padėtų, o ypač Alfonsui, kad savo rūpestingumu darbu prisidėtų prie Dėdės Samo ir mūsų pergalės!

LANKESI

Ketvirtadienį, "Darbininke" lankėsi p. Monika Kirslienė, iš Cambridge, Mass., ilgametė "Darbininko" skaitytoja ir rėmėja. Atilankymo proga atnaujino savo prenumeratą ir pasipirko katalikiškų knygų.

Pereitą savaitę lankėsi Ad. Laukaitis, grįždamas iš Floridos. P-nas Laukaitis atostogavo Floridoje penkis mėnesius. Jis sako, kad ten jam labai patikę, nes ten amžinai esą šilta ir gražu. Atilankymo proga, jis atnaujino savo prenumeratą ir aukėjo \$1.00 kalendoriaus fondan.

Ispanė

Į akis krenta ispanių lieknumas, grakštumas ir veido gražumas. Baltas veidas, juodi plaukai ir akys (jeigu jas kas myli) pasiekia ir širdies gėlmes.

Visos ispanės, be amžiaus skirtumo ir socialinės padėties, dažo labai ryškiomis spalvomis, ir ne visada skoningai, savo

Raudonojo Kryžiaus Pagelbininkės Smarkiai Veikia

Ponios B. Čūnienės vadovybėje Southbastonietės puikiai darbuojasi. Į trumpą laiką jos jau padarė virš 4,000 bandažų.

Raudonojo Kryžiaus pagelbininkės kiekvieną antradienį 7-30 susirenka pas pp. Zaletskus, 564 E. Broadway, o ketvirtadieniais, 10 val. ryte sueina į "Darbininko" salę, 330 E. St. ir ten susirinkusios daro "sužeistoms kareiviams bandažus. Gražus darbas. Būtų gera, kad neliktų nei vienos moters, kuri neprisidėtų prie šio prakalnuos darbo.

LANKESI

Pirmadienį, balandžio 12 d., š. m., "Darbininke" lankėsi p. Mateušas Norbutas iš Cambridge, Mass. p. M. Norbutas tikrai esą mūsų tikras globėjas. Jis savo duosnia labdaringa ranka dalina per visą savo gyvenimą visiems dovanas, o pas mus atsilankęs visuomet *pafunduoja* skanių vaisių. "Darbininko" štabas giliai dėkingas už gerą širdingumą.

lūpas, veidą, antakius, blakstienas ir žandus. Eina šešių ar aštuonių metų mergaitė gatve ir dairosi: ar praeiviai ją stebi? To šašo plaukai frizuoti, burnutė nudažyta, net mirga marga. Lietuvoj tokiai lėlei mama beržine rykšte gerai nudažytą tą vietą, kur kuoja dygsta.

Šokti ir dainuoti ispanė mėgsta. Jų tautiniai šokiai meno ir temperamento atžvilgiu neturi pasaulyje sau lygių. Ispanė, kada nuliūdusi, kada dirba, arba kada neturi pinigų, — dainuoja. Jos daina ugninga su priemaiša liudėsio, pasigėrimo ir skausmo. Dainos turinys — meilė. Jis pametė, pabėgo, negrįžta, išėjo į karą, išplaukė už jurių marių, neištikimas... Adomelis su Ievute, pirmieji Rojuje, atidare savo kakarines, užtraukė meilės dainą, o jų vaikeliai, išsibarstę visame pasaulyje, nežiūrint veido spalvos, amžiaus ir turto, visi, kuriems tik "zokonas" leidžia, kartoja ją su mažais variantais, ir kartos taip ilgai iki paskutinio šiam pasaulyje žmogaus akys neišbals...

Kaip ir visur, ir čia, moterys prietarų šalininkės: sutikti aklą viena akimi — nelaimė; sutikti kuprotą — laimė; jo kuprelę paliesti — išloši loterijoje. Ant krūtinės arba ant riešio nešioja visokiausius talismanus — dangišką vaistinę. Ranka pabraukti per tuos iš sidabro arba aukso padarytus bei smaragduose išpaisytus keturlapius dobiliukus, širdeles, gyvačiukų galvas, liliptinių riebių paršelių uodegėles, drambliukus, būk tai apsaugoja nuo visų demonų, nuo visų traukinio ir orlaivio katastrofų, nuo laivų nuskendimo, nuo kijos arba rankos išnarinimo, nuo pikto apžavėjimo, meilės smūgių ir kitų visokių nenumatomų "žėrų". Norinčios ištekėti (o kuri iš jų nenori) meldžiasi į šv. Antaną, prašydamos vyro, ir tik vyro. Tas populiarusis šventasis, ir pamestų daiktų bei pavogtų suradėjas, Ispanijoje turi nemažai darbo. Lietuvoje toji nedėkingoji rolė atatenka šv. Juozapui.

Ispanė pilietines teises įgyjo vos XX amžiaus pradžioje. Dvidešimts metų atgalios ji negalėjo universiteto slenkščio peržengti. Keturiolios dešimts metų atgalios seniorita galėjo pasimatyti su savo caballero tik pro langą su geležinėmis sijomis.

Juodakė Silvija, pasidabinusi dideliais auskariais ir gėlėmis, šypsojosi į don Juaną, skambinanti gitara, ir apdainuojantį savo karštos meilės jausmus. Kiek tame kadais būta

taurios romantikos?!... Oželis į rūtų darželį neįšoks, nepabučiuosi, gali tik sukpykęs ignibti. Už tai naujos dainos ir melodijos susikurdavo, o rašytojams, dramaturgams ir poetams kiek tai būdavo įkvėpimo ir temų. Anais tik laikais galėjo gimti nemirtingos operos — Carmen ir Sevilijos kirpėjas, vaizduojančios aną ispanų laikų papročius ir jų eleganciją.

Užsimerkę meluoja tie, kurie praėjusius laikus vadina atžagarumo laikais. Džazai ir laukinė juodukų daina kultūringą žmogų, ir šiandien, nesusžavės.

Šiandien ispanės visuomeniniame, valstybiniame ir politiniame gyvenime užima svarbias vietas. Vyruj tebėra labai gerbiamos: neužmirštama, kad jos senioritos, senioros ir donios. Jų visur pilna: bažnyčiose, vienuolynuose, restoranuose ir kavinėse... "svečių" belaukiant. R. G.

Šaltų Spindulių PERMANENT WAVE (Cold Ray Permanent)

NUO \$5.00 IKI \$15.00

Naujas, stebėtinai išradimas plaukams garbeniuoti — daryti permanent wave. Šiuo nauju išradimu plaukai yra sutaisomi be jokių sunkumų ant galvos ir svarbiausia, nereikia vartoti jokios šilumos. Šaltų Spindulių — Cold Ray permanent darant, vartojama naujai išrasti chemikalai, kurie padaro plaukus minkštais, švelniais, bet stipresniais. Reikia pastebėti, kad po kiekvieno galvos išplovimo, plaukų raišymas permanent, darosi tampsnės, bet duodasi suraišyti - suformuoti bile kokių stiliumi.

Prašykite, kad Jums padarytų Cold Ray permanent, Naujame puikiam, elegantiškai įrengtame

CASPER'S BEAUTY SALON

738 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SOU 4645

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGESBINKE
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dyka
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

TOLIMESNĖS

Karo Restrikcijos Telefono Patarnavime

Visi telefono aptarnavimai, kurie buvo instaliuoti ar iš naujo įjungti Balandžio 15 d. arba po penkioliktos, Karo Produkcijos Boardo įsakymu, iš Kovo 25, 1943 m., skaitys laikiniais telefonais.

Tas reikią, kad laikiną aptarnavimą, esant reikalui, Telefono Kompanija gali pamainyti aptarnavimo rūšį (pavyzdžiui, nuo privačios linijos, pakeisti į party line), arba visai telefoną išimti. Žinoma, tokis žingsnis būtų daromas tik tuomet, kada būtų gyvas reikalas svarbiems reikalams arba asmenims, dirbantiems tiesioginį apsigynimo darbą atsakančiam už žmonių apdraudą ir gerovę.

Įsakymas taipgi apriboja telefonų skaičių tam tikrose srityse. Tas automatiškai sustabdo naujų telefonų įvedimą į tas vietas, kuriose telefonų skaičius siekia nustatytą skaičių. Telefonai, kurie dabar aptarnauja iš sryčių išimami, jie bus pagal laukiamą eilę įdedami.

Tolimesnės instaliavimas arba įjungimas rezidencijose extensions, draudžiamas, ir jei instrumentas galimas išjungti, bus atimtas.

Tolimesnės restrikcijos bus ant dial switchboards ir teletypewriterių.

Šios restrikcijos nekuriems žmonėms suteiks neparankumą, bet tas bus kaip dalis pasiaukojimo Pergalei. Jei Jus palies, mes žinome, kad suprasite ir ko-operuosite su mumis, tesiančiais telefono aptarnavimais iki aukščiausio standarto.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

NOVENOS

- NOVENA prie šv. Pranciškaus Asyžiečio. Kaina ..... 15c.
- NOVENA prie Motinos Gerosios Patarties. Kaina ..... 20c.
- NOVENA prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagelbos. Kaina ..... 15c.
- NOVENA už Sielas Skaistykloje. Kaina ..... 20c.
- NOVENA Stebuklingojo Medalikėlio Dievo Motinos Garbei. Kaina 15c.

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS

yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

Pigiausias laikraštis yra "VARPELIS"

Metams kainuoja tik \$1.00 Kanadoje \$2.00

Kas prisius daugiau, gaus dovanų vertingų knygūčių. Platintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS"

Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

FRANCISCAN FATHERS

310 Orchard Street Pittsburgh, Penna.
Telephone — Hemlock 6567

A. Vaičiulaitis.

Pas Dailininką M. Dobužinskį

Rudenį buvau nuėjęs pasižiūrėti ir pasiklausyti Čaikovskio baletu ir Musorgskio operos Broadway New Opera teatre. Abiejų veikalų dekoracijos buvo padarytos M. Dobužinskio, kurio darbais grožėjaisi laisvės dienomis Kauno operoje ir dramoje.

New Yorko Broadway teatre ypač man prie širdies buvo paskutinių dviejų Musorgskio operos veiksnių dekoracijos. Kaip graži buvo toji pirkelė su senoviška išvaizda! M. Dobužinskis, kaip niekas kitas, moka pagauti senų miestų, senų namų, krei-

vų ir tartum praeities miege susnūdusių gatvių nuotaiką. Tie senoviški architektūros paminklai jo kūriniuose įgauna savo poezijos, prabyla praeities ilgesio žodžiais. Vilniaus kreivų gatvelių akmenys jo paveikluose gauna savo gražumo ir žavesio — tai akmenų poezija, praeities paminklų ir jų užmaršties poezija. M. Dobužinskis, lyg kokias užmigusias pasakų karalaites, prikelia tą senovinę gatvelių, mūšų, rūmų, paminklų, bažnyčių, varpinių, bokštų, sinagogų ir kryžių grožybę. Kai kada jis pasirenka sulūžusias tvoras, apmirusius kiemus ir net nuobodžius, biurius namus: jisai čia arba įžiebia grožybės kibirkštį šiems paniekintiems kampe-liams, arba pareiškia tam tikrą menininko ironiją: jisai tų namų nuobodžio, beprasmiskumo dvasią sugauna ir savo paveiksle.

Kai M. Dobužinskį netikėtai pamačiau Broadway teatre ir priėjęs užkalbinau, jisai mane pasikvietė kada nors aplankyti. Aplankiau jį vėliau, Kalėdų atostogų metu, ir tai buvo savotiškas grįžimas į Lietuvą — į jos miestus ir miestelius, pakelių kryžius, bažnyčias. Jisai man rodė savo paveiklus iš Lietuvos ir pasakojo jų istoriją, įsigilindamas į paties kūrinio detales, iškeldamas tų kryžių, bažnyčių gražumą.

Pirmutinis paveikslas pasitaikė iš Klaipėdos — seni, niūrūs ir nuobodūs vokiško stiliaus namai. Su lengvos ironijos šypsniu M. Dobužinskis tarė:

— Iš tikrųjų tie namai negražūs. Ir man pasirodė, kad jisai savo paveiksle kaip tik norėjo pagauti tų namų negražumą, sunkumo ir nuobodžio charakterį.

Paskui pro mus prabėgo Sėdos, Luokės, Telšių, Šiaulių, Jurbarko, Kauno, Vilniaus ir kitų lietuviškų vietų paveikslai, — bažnyčios, gatvės, įdomios namų grupės, tvoros.

— Ši akmenų tvora man iš tikrųjų patiko, — kalbėjo dailininkas: — joje kiekvienas akmuo, išprastas tarp molio, yra vis kitokios spalvos. Tai palieka labai gražų įspūdį.

Čia vėl jis įsigilino į Šiaulių bažnyčios detales ir pasakojo: — Bažnyčia įdomi, tie mažieji bokšteliai aplinkui toki vaizdingi. Čia būta originalių ornamentų, bet jie jau aptrupėję, nyksta.

— Aš keliais atvejais ilgokai važinėjau po Lietuvą ir dariau jos brangesnių paminklų, vaizdesnių vietų paveikslus. Gaila, kad jų niekas neišleido... O čia žiūrėk, kokia proporcinga šioji figūra pakelės kryžiuje, — ir didelė ji, beveik žmogaus ūgio.

Pažvelgiau į tą smūtkelį, parymusį liūdnu žvilgsniu prie mūsų sodybų, prie jėgų lauko, — prie visos tos mūsų nedalingos, nuolat audrų ir kraujo užnešamos Lietuvos. Jis rymogal ir šiandien kur nors tėviškės pakelėje ir sergisti mūsų tėvus, mūsų seseris, ir liūdi, kad mūsų brolius išvarė, kad medžius iškirto ir laisvę sunaikino.

Su kitu paveikslu visa giria kryžių prieš mane iškilo: tai garsusis Kryžių kalnas prie Šiaulių. Jis visas apsmeigtas kryžiais, tartum ežys spygliais pasisčiaušęs, ir rodos, net įlinkęs per vidurį nuo jų sunkumo.

— Tai nepaprasta vieta, — tepasakė M. Dobužinskis ir nutilo.

Iš to paveikslu į mus prabilo lietuviškojo maldingumo, mistikos ir senųjų mūsų tėvų ir motinų tikėjimo galybė, — lyg koks visos Lietuvos aukuras išreikšti padėkai už gražintą sveikatą, derlių, beaugančius vaikučius, už išlikimą nuo karo audrų, bado ir maro, ir už tai, kad mums, bėdiniams ir prastiems muzikėliams, yra žadėta atilsio, ramybės, garbės ir teisingumo vieta.

— O čionai bus Jurbarko sinagogos vidus... — Ar tik nesudegė per karą ta sinagoga? — Jei taip, tada jos meninis vertingumas bus atžymėtas bent mano paveiksle, — pastebėjo M. Dobužinskis.

Jurbarko sinagoga buvo viena iš gražiųjų statybos paminklų Lietuvoje, meno šedevras. Šiame paveiksle mačiau su visa jos rimti-

Honorable Cordell Hull,
Secretary of State,
United States of America,
Washington, D. C.

Honorable Sir,
On March 10, 1943, I had the honor to receive a copy of your letter of the 15, 1943, in which you refer to the fact that the Republic of Lithuania was an independent nation and played an honorable role in international affairs, and

Whereas, the Republic of Lithuania was an independent nation and played an honorable role in international affairs, and

Whereas, thousands of American boys of Lithuanian birth are now in the United States, and

Whereas, the people of the United States have a special interest in the welfare of the Lithuanian people, and

Whereas, the people of the United States have a special interest in the welfare of the Lithuanian people, and

future policy of the United States will be governed by a spirit of fair play toward all nations, and

Be it Resolved, That we respectfully urge at this time when the Secretary of State is in the United States, and

Further Resolved, That copies of this resolution be forwarded to the Honorable J. P. Roosevelt, President of the United States, and

- Eugen Adams
- Joseph Birgstein
- Charles S. Cheladon
- Ignatius Valancius
- Joseph Kostant
- Vito J. Martimuel
- Joseph S. Cepkatis
- Mrs. Charles Roman
- Raymond Zygmich
- Christophus J. Gaudis
- Frank Puker
- Adam Grush
- Edwin Ginnins
- Kęstis Zodiaks
- Klemens Dabonovicius
- Antoni Marciniak
- Joseph J. J. J.
- Samuel W. Buch
- William M. Puchel
- Justin Stankus
- Maria G. G.
- Wanda J. G.

SAULUTĖ RAUDONA

- Saulutė raudona, Vakarais netoli, Paleisk mane, motinėle, Su saule namolei.
- Eisiu į darželį, Skinsiu tris geleles: Vieną tėvui, vieną broliui, Ir šelmiui berneliui.
- Tėveliui mėtėlę, Broleliui rūtėlę, O tam šelmiui bernuželiui Dilgėlių šluotelę.
- Eisiu į stainele, Skinsiu tris žirgelius, Vieną tėvui, vieną broliui, Ir šelmiui berneliui.
- Tėveliui žabotą, Broleliui balnotą. O tam šelmiui bernuželiui Oželį kuprotą.
- Saulutė raudoną Vakarais netoli, Paleisk mane, motinėle, Su saule namolei.
- Eisiu į dvarelį, Rinksiu tris mergeles: Rinksiu broliui ir dieveriui, Ir šelmiui berneliui.
- Broleliui mergelę, Dieveriui našelę, O tam šelmiui bernuželiui Juodą ožgonelę.

sakė savo žmonai: "Žinai, mes, lietuviai, mokam išlaikyti savo jaunumą". Jo tėvas buvo armijos generolas iš senos Lietuvos bajorų giminės nuo Ukmergės.

M. Dobužinskis gimnaziją per 7 metus lankė Vilniuje, o paskui studijavo Petrapily teisių mokslus ir drauge lankė tapybos studiją. Vėliau jis studijavo meną Miunchene ir šio amžiaus pradžioje vėl grįžo į Petrapilį, ten susitardamas su Mir Iskustva (meno pasaulis) grupe. Kiekvienais metais dalyvaudavo parodose. Jis dalyvavo parodose ir užsieniuose — Paryžiuje, Berlyne, Briuselyje, Romoje, Milane, Leipcege, Kopenhagoje, Drezdene, Londone ir kitur. Jo kūrinių įsigijo rusų muziejus Petrapilyje, Tretjakovo galerija Maskvoje, Rusijos provincijos muziejai, Čiurlionis galerija.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Tel. Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų

rija Kaune, kai kurie Amerikos muziejai ir įvairių kraštų privatių asmenys.

Nuo 1907 metų M. Dobužinskis pradėjo dirbti dekoracijų teatrams — Petrapilyje, Maskvoje, Paryžiaus operoje, Drezdene ir kitose vietose. Jisai yra davęs pirmiejių dekoracijų Kauno valstybiniam teatru, tiek lietuviškiems, tiek verstiniams veikalams. Taip pat jo dekoracijų turi New Yorko Metropolitan opera. Savo dekoracijose jisai giliai įsigyvena ir pagauna vaizduojančiosios epochos dvasią, ne kartą ši savo darbą pagrįsdamas ilgais istorinės medžiagos tyrimais.

Kaip grafikas, M. Dobužinskis yra iliustravęs eilės rašytojų knygas — Karamzino, Puškino, Dostojevskio, Leskovo, Balio Sruogos.

Kaune būdamas, jisai buvo valstybės ženkliu nustatyti komisijos narys ir ta proga parašė studiją apie Vyty istorinių požiriu. Ta studija buvo išspausdinta "Praeities" žurnale.

1937 metais M. Dobužinskis buvo išsikėlęs į Londoną. Karas jį užklupo Jungtinėse Valstybėse. Čia jisai ir dabar gyvena New Yorke.

būti deleguotam iš rengiamo komisijos kviešti ir taip vadinamus raudonukus, kad jie kalbėdami lietuviškai irgi pagerbtų lietuvių tautos didvyri. Kai dalyką perstatėm raudonųjų vadukams, tai jie pareiškė, kad tokio Vytauto nėra buvę, tai tik mistiška pasaka. Tą jų pareiškimą rytojaus dieną atspausdino ir "Brockton'o Interpriser" laikraštis ir bedievė pasaka "teisybė" siekė, kad tas pats galima būtų pasakyti ir apie kitų tautų didvyrius... Idomu, ar šis viršū paminėtas vaikūtiš užaugęs galėtų tiek pasakyti apie nematytą tėvuką, kiek anie išsigimėliai pasakė apie savo tautos ainius-didvyrius...

Pietų Amerikoje Kelianės Įspūdžiai

Parašė Kun. J. Paškauskas. Knygutė labai idomi ir verta kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GEGUŽĖS MĖNESIO

Knygutė, kurioje randasi labai gražūs skaitymai kiekvienam dienai per visą gegužės mėnesį. Knygutė buvo išleista Šv. Kazimiero Draugijos, Kaune. Ji yra versta Kun. Pr. Zadeikio. Turi 184 pusl. Kaina tik 25c.

Užsisakydami šią "Gegužės Mėnuo" knygutę, idėkite 25c į konvertą ir prisiųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., ir tuojau ją gausite.

YES SIR, IT'S SPRING — Prispaukęs liežuvių pabrėžia kiekvienas, kuris tik pajuto pavasario oro gaurumą, kad jau pavasaris čia. Ypatingai ši gražuolė jaučiasi papuošta pavasario dovanomis — gėlėmis.

WAR BOND QUIZ

Q. In what denominations are War Savings Stamps available?
A. Savings Stamps are issued in denominations of 10¢, 25¢, 50¢, \$1, and \$5.

Q. Is the registration of War Savings Bonds a matter of public record?
A. No. Records of ownership of War Savings Bonds are confidential and information is given only to those persons whose right to it is fully established.

Q. Where can I buy a War Savings Bond?
A. At United States post offices of the first, second, and third classes, and at selected post offices of the fourth class, and generally at classified stations and branches: at Federal Reserve Banks and branches; at most commercial banks, savings associations; credit unions; other financial institutions; many retail stores, theaters, and other official sales agencies; or through a Pay-Roll Savings Plan. You may also buy them by mail direct from any Federal Reserve Bank or branch, or from the Treasurer of the United States, Washington, D. C.

Q. What is the limit of ownership of War Savings Bonds?
A. There is an annual limit of \$5,000 maturity value, a \$3,750 cost price for each calendar year, of bonds originally issued during that year to any one person.

Remember—the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

Mrs. Charles E. Jones (left) in charge of Red Cross Nutrition classes in New York City, explains to Mrs. Beatrice H. Stone, of the New York Salvage Committee, CDVO, how to render fat over a slow fire or in a double boiler. These ham trimmings will yield 3 tablespoonsful of grease needed for glycerine for munitions.

Fat for Food and Guns

— Si akmenų tvora man iš tikrųjų patiko, — kalbėjo dailininkas: — joje kiekvienas akmuo, išprastas tarp molio, yra vis kitokios spalvos. Tai palieka labai gražų įspūdį.

Čia vėl jis įsigilino į Šiaulių bažnyčios detales ir pasakojo: — Bažnyčia įdomi, tie mažieji bokšteliai aplinkui toki vaizdingi. Čia būta originalių ornamentų, bet jie jau aptrupėję, nyksta.

— Aš keliais atvejais ilgokai važinėjau po Lietuvą ir dariau jos brangesnių paminklų, vaizdesnių vietų paveikslus. Gaila, kad jų niekas neišleido... O čia žiūrėk, kokia proporcinga šioji figūra pakelės kryžiuje, — ir didelė ji, beveik žmogaus ūgio.

Pažvelgiau į tą smūtkelį, parymusį liūdnu žvilgsniu prie mūsų sodybų, prie jėgų lauko, — prie visos tos mūsų nedalingos, nuolat audrų ir kraujo užnešamos Lietuvos. Jis rymogal ir šiandien kur nors tėviškės pakelėje ir sergisti mūsų tėvus, mūsų seseris, ir liūdi, kad mūsų brolius išvarė, kad medžius iškirto ir laisvę sunaikino.

Su kitu paveikslu visa giria kryžių prieš mane iškilo: tai garsusis Kryžių kalnas prie Šiaulių. Jis visas apsmeigtas kryžiais, tartum ežys spygliais pasisčiaušęs, ir rodos, net įlinkęs per vidurį nuo jų sunkumo.

— Tai nepaprasta vieta, — tepasakė M. Dobužinskis ir nutilo.

Iš to paveikslu į mus prabilo lietuviškojo maldingumo, mistikos ir senųjų mūsų tėvų ir motinų tikėjimo galybė, — lyg koks visos Lietuvos aukuras išreikšti padėkai už gražintą sveikatą, derlių, beaugančius vaikučius, už išlikimą nuo karo audrų, bado ir maro, ir už tai, kad mums, bėdiniams ir prastiems muzikėliams, yra žadėta atilsio, ramybės, garbės ir teisingumo vieta.

— O čionai bus Jurbarko sinagogos vidus... — Ar tik nesudegė per karą ta sinagoga? — Jei taip, tada jos meninis vertingumas bus atžymėtas bent mano paveiksle, — pastebėjo M. Dobužinskis.

Jurbarko sinagoga buvo viena iš gražiųjų statybos paminklų Lietuvoje, meno šedevras. Šiame paveiksle mačiau su visa jos rimti-